

Családunk

2019. április
XXI. évfolyam, 1. sz.

családpasztorációs folyóirat

HÁZASSÁG ÜNNEPE, 2019. február 17. Veszprém, Megyeháza Szent István terme

Tisztelt Olvasó!

A mező liliomait ékesen öltöztető Isten teremtő szeretetének jelenlétét kutatjuk nagybőjtben. Őt keressük, nem csak a szenvedő szolgában, a kínoktól meggyötört krisztusarcban, a haldokló Megfeszítettben, hanem egymásban is. Krisztus, aki bűneinket hordozva nem volt sem szép, sem ékes, akitől az emberek közül sokan elfordították tekintetüket, megmutatta rejtve, mégis valóságosan isteni erejét.

Ezt a szelíd jelenlétet, a közénk érkező és életünk középpontjába álló valóságos Istent és valóságos Embert jeleníti meg szülője és nagyszülei körében Családpasztorációs Munkacsoportunknak új logója. Az Emberfiát helyeztük a középpontjában, Őt, aki alig felismerhetően tekintetünket és egész életünket jószágos akarata szerint formálja.

Csodás csere valósulhat meg általa, övele, őbenne és mi bennünk, ha megengedjük, hogy húsvéti gyertyánk sötétségünkben is reményt hozó lángja megmutassa üdvösségünk forrását, Megváltónkat.

Dr. Fodor János

REMÉNYFORRÁS

Embertárs Segítő Egyesület

Adószám: 18936609-1-19

A Családunk folyóirat a Veszprémi Érsekség és a Reményforrás Egyesület közös kiadásában készül. Egyesületünk elsősorban szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeknek és családoknak nyújt segítséget. Feladatunknak tekintjük a lelki problémákkal küzdők gondozását és a családi élet támogatását is.

Kérjük adójának 1 %-val támogassa közhasznú egyesületünket!

Bankszámlaszámunk:

B3 Takarékszövetkezet • 72800054 – 10002261

TARTALOMJEGYZÉK

- 2. oldal** HÁZASSÁG ÜNNEPE 2019 – Képekben
3. oldal VEZÉRCIKK
4. oldal HISTORIA DOMUS
A Veszprémi Családpasztorációs Iroda programjai
5. oldal KÖRKÉP
Szerelmes kalandtúra, „Út a jegyességig” konferencia
6-7. oldal VELÜNK TÖRTÉNT
Családreferensek országos találkozója, Házasság Ünnepe
Rendhagyó Randevűk
8-9. oldal PAPI ARCÉLEK
Interjú vitéz Ajtós József László c. préposttal
10. oldal HÁZASSÁGRA KÉSZÜLVE
Jegyesség
11. oldal ÉLET A HÁZASSÁGKÖTÉS UTÁN
Nagybőjti készüllet a Keszthelyi családnál
12-13. oldal IMA A CSALÁDBAN
Beszélgetés a Holczinger házaspárral.
Táborra fel... – tájékoztató a családtáborról
14. oldal MESE
Veszélyes randevű
15. oldal KÖNYVAJÁNLÓ
16. oldal LELKI EGÉSZSÉG
Elváltak az egyházban
17. oldal GYERMEKNEVELÉS
A digitális média hatása
18-19. oldal MI TÖRTÉNT VELÜNK
Interjú a Leitold-Tavas házaspárral
Összefoglaló a Házasság hete eseményeiről
20-21. oldal MŰVÉSZET
Wass Albert: Honvágy
22-23. oldal ÜNNEP
TükörKÉPmás – húsvéti készüllet
Életige
24. oldal FILMAJÁNLÓ
25. oldal TEREMTETT VILÁGUNK
A Teremtő és a teremtett világ kapcsolata 2.
26. oldal MINDENNAPI KENYERÜNK
Mise, melyről nem akarunk lemaradni mi se
27. oldal MEGSZÜLETTEM – Fotók

Családunk – 2019. április

XXI. évfolyam, 1. szám • ISSN 1788-4177

Kiadja a Reményforrás Egyesület és a

Veszprémi Főegyházmegye Családpasztorációs Irodája

Főszerkesztő: Dr. Fodor János

Szerkesztőbizottság: C. Kőrösi Edina, Fekete Gyöngyi, Gerstmár Ferenc, György Adrienn, Kovácsné Széplaki Borbála, Burucs Tamás és Barbara,

Készítették: Bálint Bánk, Hrabovszky Cecília, Léner-Pintér Sára, Kertész Zala Zsuzsa, Dr. Márfi Gyula, Mártáné Simon Emese, Sinkáné Glatz Henriett, Szabó Balázs, Szabó Tibor és Eszter, Tátrai Radics Rita, Zsikla János

Fotók: Gelencsér Károly

Borító terv: Lipovszky-Drescher Mária

Tervezés és tördelés: Talpas Design Grafikai Kft., Nyíregyháza

Nyomatás: Tradeorg Nyomda, Füzfőgyártelep

Veszprémi Főegyházmegye családpasztorációs programjai

Családreferensek találkozója

2019. január 11–12-én a Hittudományi Főiskola adott otthont az egyházmegyei családreferensek találkozójának. A program szervezője a Családpasztorációs Munkacsoport volt. A vendég egyházi és világi munkatársak megismerhették a Veszprémi Érsekségen folyó családpasztorációs munkát, és bemutatták saját, családokért végzett tevékenységüket. A rendezvény része volt Dr. Fodor János családreferens atya vezetésével a közös munka is, ahol a jelen nehézségeinek megoldásait és a jövő lehetőségeit tekintették át.

I. Jegyeskurzus 2019

2019. február 1. és március 14. között zajlott az idei év első központi jegyesoktatása Veszprémben a Családpasztorációs Iroda épületében. A párok elsőként Dr. Márfi Gyula érsek úr előadását hallgatták meg hitünk alapjairól és a házasság szentségéről, majd szakemberek és házaspárok segí-

tették felkészülésüket életük nagy eseményére, szentségi házasságukra. Az előadók sorát Nagy Károly atya zárta. A hallottak feldolgozása kiscsoportokban történt, ez segítette a jegyesek számára a témákban való elmélyülést.

Házasság ünnepe

2019. február 17-én, a Házasság Herének utolsó napján tartották Veszprémben a Házasság ünnepét új helyszínen, a Megyeháza Szent István termében. Az utóbbi évek hagyományainak megfelelően a program része volt a Tátrai házaspár által szervezett Rendhagyó Randevők internetes párkapcsolat-erősítő játék nyereségeinek sorsolása is. Dr. Márfi Gyula érsek úr, Závodi Zsuzsa ref. lelkész asszony és Darnai János atya, a Padányi Iskola lelki igazgatója egyaránt köszöntötte a résztvevő házaspárokat, a Köves házaspár külön kiemelte a kerek házassági évfordulókat ünneplőket. A Gyöngyhalász Latin Zenekar adott műsort, majd zenéjükre a házaspároknak táncra is volt lehetőségük.

Házasság esték Sümegen

A veszprémi és tapolcai hasonló kurzus után ebben az évben Sümegen szervezte meg a Családpasztorációs Iroda a Házasság estéket. A két előadás a családi kapcsolatrendszereket elemezte, az első a házastársak, a második a szülő-gyermek kapcsolatát vizsgálta. 2019. március 20-án Dr. Túry Ferenc egyetemi tanár, pszichiáter Jó

házasság – kiegyensúlyozott gyermek, 27-én Bálint Bánk pszichológus, terapeuta pedig *Kapcsolataink gyermekeinkkel* címmel tartottak előadást.

Sajtótájékoztató

2019. március 27-én Dr. Márfi Gyula érsek úr, Dr. Fodor János atya, az egyházmegyei családreferens papja, Porga Gyula veszprémi polgármester, Varga Endre, a Civil Ház vezetője, valamint a Családpasztorációs Iroda képviselője György Adrienn részvételével közös sajtótájékoztatót tartottak a családok helyzetének javításáról. Összefogással jóval több családot tudnak elérni, mentális egészségüket, családi kapcsolataikat javítani.

A Családpasztorációs Munkacsoport önkénteseinek képzése

2019. március 29-én és 30-án a Munkacsoport tagjainak számára képzést szerveztek Felsőörsön. A képzés célja a belső és külső kommunikáció javítása volt. Időről időre nő a családpasztorációs rendezvények és az azokon résztvevők száma a Veszprémi Főegyházmegyében, ez csak az önkéntes segítők jelentős közreműködésével bonyolítható le.

Amit nem lehet megfelezni...

Idén egy férfi sem tiltakozhatott a túl romantikus program miatt, ugyanis forgalmi engedéllyel a zsebünkben indultunk útnak a keszthelyi Szerelmes kalandtúrán, vagy legalábbis ahhoz egy „megszólalásig” hasonlító pecsétgyűjtő füzettel. A megnyitón egy szervízbe készülő autót tapogathattunk ki párunkkal, a játék során pedig kapcsolatunk jelképes kocsiján dolgoztunk, hogy még jobban működjön.

Így indultunk FINOMHANGOLÁSra, ahol két párkapcsolati témájú előadást ajánlottunk a Balaton Színházban, aztán FÜTŐMŰBEÁLLÍTÁSra, azaz páros sportolásra mentünk, ahol a nemrég nyílt falmászóterem volt a legnépszerűbb. Mindenki tudja, akinek autója van, hogy SZŰRŐCSERE és OLAJCSERE sem árt időnként, e feladatokat a forgalmi ajánlása szerint páros wellness vagy közös ebéd, illetve borkóstoló vagy pinceszézés váltotta ki. FÉKPRÓBÁRA is sor került, amikor társasjátékozás közben találkozhattunk a párunk döntési, versengési oldalával. Idén, – ahogy az egyik ajánlott előadásban is – az okos készülékhasználat előnyeire és visszasságaira is szeretnénk volna felhívni a figyelmet. A Gémkapocs klubban egy este a házi fejlesztésű Kézeld okosan! játékot játszhatták a Kalandtúrázók.

A LÁNCREAKCIÓ nevet viselte a feladatok közt a legizgalmasabb és legkedveltebb 3 állomásos titkos feladatsor. A VÁROSI KÖRJÁRAT, KÖTÖTTPÁLYÁS RALLY, KINCSES FÜ-

TAM igazi kihívást jelentett és megmozgatott minket, nem csoda, hogy 24, azaz minden zárósorsoláson részt vevő pár végigjárta.

A Bónusz feladatban a helybéli hajléktalan embereknek varázsoltunk ünnepi ebédet a Szent Erzsébet Alapítvány nappali melegedőjében. Utána társasoztunk velük és elkészítettük a névtáblájukat. Ha a városban sétálok és meglátom Árpit vagy Jenőt, már nem az előítéleteim jutnak eszembe, hanem hogy döntetlent játszottunk...

A záró rendezvényen, február 16-án kisorsoltunk számos szponzori ajándékot, emellett senki nem ment haza üres kézzel. Ahogy sem a játék során szerzett élményeket, sem a kalandot, úgy a Kalandtúrázó párokat sem lehet megfelezni. Ami pedig nem osztható, az egyben marad. Ahogy a párok is.

A www.facebook.com/szerelmeskeszthely/ oldalon megtalálható a forgalmi engedély és sok fénykép, s jövő januárban az új feladatsor, figyeljétek!

Szebényiné dr. Vrancsik Eszter
szervező

„Út a jegyességig” konferencia

2019. február 22–24 között Máriabesnyőn az „Út a jegyességig” konferencián vettünk részt. Az első alkalommal megrendezett hétvégén 120-an voltak jelen az ország minden területéről, és a határon túlról is érkeztek résztvevők.

Bíró László püspök úr betegsége miatti távollétében telefonon köszöntött bennünket. Üzenetében felhívta figyelmünket, hogy a házasságra való felkészítés ne szükküljön le a jegyesoktatásra! Hangsúlyozta, a jövőt kell újítani, építeni a házasság előtt álló fiatalokkal, a házasságot megelőző időszakra kell koncentrálni! Időben meg kell alapoznunk, hogy a fiatalokban kialakuljon az igény a tiszta házasságra és a komoly, felelősségteljes, életre szóló elköteleződésre. Kérte, hogy minden évben kerüljön sor erre a konferenciára.

Ezen a hétvégén betekintést nyertünk több országunkban működő házasságra felkészítő programba. Elsőként megismertedtünk a 10–13 éves lányoknak szóló „Ciklus-show”-val és a hasonló korú fiúk számára szervezett „Titkos küldetés”-sel. Mindkettő egynapos, interaktív felvilágo-

sító program, mely képzett szakemberek segítségével a nővé és férfitól válás testi-lelki folyamataival ismerteti meg a kiskamaszokat, akik ezáltal közelebb kerülhetnek a termékenység, fogantatás és születés csodájához. Bemutatkozott a TeenSTAR, amely egy személyiségfejlesztő szexuálpedagógiai program fiatalok részére. Külön foglalkozik a 9–11, 12–14, 15–17 éves fiatalokkal és a 18 évnél idősebb fiatal felnőttekkel. A tanfolyam a pozitív testképen és saját termékenységük megfigyelésén alapul, az érettségi szintnek és életkori sajátosságoknak megfelelően történik az ismeretátadás. Bemutatkoztak a „Társ-suli” trénerai is, akik arról tartanak képzést a fiataloknak, hogy felismerjék az életben a nagy „Öt”. Varga Péter: Spielhözni című könyvére támaszkodik, a háromnapos interaktív képzés során a keresztény értékeket tartja szem előtt.

Megismerhettük a Pure Programot is, mely 14–18 éves lányok részére készült, önbecsülésükben és a női méltóságukban erősíti őket. Majd a TESTTEO HÉTVEGE szervezői következtek a bemutatkozással. A Test Teo hétvége nyolc előadásból álló lelki-

gyakorlat, mely a 18–35 év közötti fiatalokat, házaspárokat célozza meg. Fő témája az Egyház szexuáletikai tanítása. A tanítások alapjául II. János Pál pápa: A test teológiája című könyve szolgál. Tomka Ferenc atya bemutatta a „Biztos úr” programját. Bepillantást nyertünk a Családi Életre Nevelés és a Kis-Mécs munkájába is. Csáki Tibor atya, a Váci Egyházmegye EKIF-igazgatója elmondta, hogy egyházmegyéjének 19 iskolájában jelen vannak a Ciklus-show, CSÉN, Életünk a család programjai.

Fontos, hogy a fiatalokat segítsük abban, hogy Isten terve szerinti nővé és férfitól váljanak és Isten útján haladva jussanak el a szentségi házasságig! Reméljük, mielőbb eljut ez az üzenet az iskolákba, a plébániákra, és életre szóló, egészséges párkapcsolatok, erős, hittel átszótt házasságok születnek! Az egészséges gyermekek bölcsője a családban gyökerezik, ahol a hit a legfőbb érték és iránymutató!

Sinkáné Glatz Henrietta

Házasság Ünnepe

A Házasság Hete utolsó napján, idén február 17-én vasárnap a Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Munkacsoportja Dr. Fodor Jánosnak, a Főegyházmege családreferens papjának vezetésével ismét megszervezte a már hagyományosnak mondható Házasság Ünnepe rendezvényt, ezúttal a Megyeháza Szent István termében. A patinás, neoreneszánsz épület díszterme elegáns, az alkalomhoz illően ünnepélyes helyszínnek bizonyult.

Megtisztelte jelenlétével és gondolataival a megjelent házaspárokat Dr. Márfi Gyula érsek atya. Szólt az egyházi törvénykönyv meghatározásáról, amelynek lényege, hogy a házasságkötésben egy férfi és egy nő éri el életteljességét egy olyan szövetségben, amely gyermekeik nevelésére irányul. Krisztus ezt a fajta szövetséget a szentség rangjára emelte, így a kegyelem által a benne résztvevő felek, illetve a kapcsolatuk is képes felülmúlni önmagát. Kiemelte, hogy napjainkban különösen fontos és aktuális a házasság ünneplése, hiszen a világban ezzel a fogalommal kapcsolatban nagy a zűrzavar. Példaként említette New Yorkot, ahol már a várandósság kilencedik hónapjában is engedélyezett az abortusz, és Franciaországot, ahol nem „apa”-ként és „anya”-ként határozzák meg a szülőket, hanem „egyes” és „kettes” szülőként. Ez egyformaságot jelent, ami viszont nagyon eltér az eredeti elv szerinti egyenlőségtől, egyenrangúságtól. Mindezeket figyelembe véve példaértékű lehet országunk mai Alkotmánya, amely tartalmazza ezeket az értékeket.

Előszavában (Nemzeti hitvallás) többek között ez áll: „Valljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet.” Ehhez kapcsolódva megemlítette még, hogy az Alaptörvényünk 2011. évi kiadását követő években 2012-től 2017-ig egyházmegyénkben megduplázódott az évi házasságkötések száma. Érsek atya beszéde után megáldotta a házaspárokat, gyermekeiket, szüleiket.

Závodi Zsuzsanna református lelkészasszony szintén köszöntötte a résztvevőket. Felhívta figyelmünket korunk sajátosságára, hogy „élménytársadalomban” élünk. A szerelem (s majd a házasság) viszont nem pusztán egy élmény, hanem felelős döntés, amely egy egész életre szól. A szerelemben nem beleesni kell, hanem helytállni benne. Nem, „tökéletes”, hanem „szerető” férjnek, feleségnek kell lennünk.

Darnai János atya, a Padányi Biró Márton RK Iskola és a Davidikum lelkiigazgatója a fiatalok szemszögéből közelítette meg a témát. Köszönetet mondott a Családpasztorációs Iroda munkatársainak, amiért a Házasság Hetén segítettek olyan programokat megvalósítani az iskolában és a kollégiumban, amelyek – reményei szerint – jó irányban befolyásolták a diákok véleményét a házasságról, a családról. Meglátása szerint ugyanis a mai középiskolás korosztály jelentős része elavult intézménynek tekinti a házasságot,

ami ráadásul inkább kellemetlen következményekkel jár, ezért lehetőleg kerülendő. Nem szeretik lekötöni magukat, nem vállalnak felelősséget, nem köteleződnek el. A héten tartott beszélgetésekről azonban nagyon pozitív visszajelzéseket adtak a tanulók. Ez optimizmusra adhat okot, érdemes lenne a későbbiekben rendszeresen hasonló programokat szervezni számukra.

Majd a Tátrai házaspár számolt be röviden az idei Rendhagyó Randevűk tapasztalatairól.

Sor került idén is a jubiláló 10, 20, 25, 30, 40 éve házasok, valamint a jelenlevők között a legrégebben és a legfrissebben házasságot kötött pár köszöntésére. A legrégebben házasodott pár az 54. házassági évfordulóját ünnepli. Ez utóbbi szám motiváló lehet mindenki számára!

Az est további, kötetlenebb részében a Gyöngyhalász Latin Zenekar szolgált vérepezdítő dallamokkal, amelyekre mindenki kedve szerint táncolhatott. Természetesen beszélgetésre is volt lehetőség.

A rendezvényen méltóképpen ünnepeltük házasságunkat, köszönet ezért a Jó Istennek és minden földi segítőjének, akik megteremtették ehhez a megfelelő körülményeket!

ZsJ.

Rendhagyó Randevűk a tombolatárgyak szemszögéből

2017

Nagyon nehézkesen indul a sorsolendő nyeremények gyűjtése. Általában nem értik, mit akarok, ki vagyok, mi az a *Rendhagyó Randevűk*? Utalok egy weboldalra, mely még nem is létezik. Fogalmam sincs, mennyi házaspár vesz részt a játékban... Több helyről utasítanak el, mint aki felajánl valami apróságot. Nem egy nagy élmény ajándékokat szerezni, próbálom nem mutatni, mennyire izgulok, amikor bemegyek egy-egy boltba. Egyik üzletben hosszasan beszélgetek a tulajdonossal, mert renge-

teget kérdez, tegeződünk is egy idő után. Tetszik neki az ötlet. Végül felteszi az utolsó kérdését: Akkor most ebből neked hogy lesz pénz? Válaszom rövid: sehogyl! Ő értetlenül, szánakozva állapítja meg: akkor ennek semmi értelme. Tovább indulok és pár perc múlva már nyoma sincs a görcsnek bennem, megvan a földj: családi fotózás! Pár nap múlva újabb örömhír ér: az egyik, játékban részt vevő házaspár felajánl egy két éjszakás szállást a vendégházukban Gannán. A 27 házaspár mindegyikének jut végül valami kis apró ajándék.

„Azt mondom ugyanis: Aki szűken vet, szűken is arat; s aki bőven vet, bőven arat. Mindenki elhatározásának megfelelően adjon, ne kelleltenül vagy kényszerűségből, mert Isten a jókedvű adakozót szereti.” 2 Kor 9, 6-7

2018

Az idő sürget, mert a játék már tart három hete, de még nem jutottam el egyetlenegy leendő szponzorhoz sem. Két hete vagyok kórházban a legkisebb gyermekünkkel. Amíg a kicsi alszik, kirohanok a kórházból és teszek egy gyors kört a város központjában, attól rettegve, hogy közben kislám

Az egyházmegyei családreferensek találkozója Veszprémben

2019. január 11–12-én Veszprémben, a Hittudományi Főiskolán rendezték meg az egyházmegyei családreferenseinek találkozóját, amely a családpsztorációban tevékenykedő egyházi és világi munkatársak, civil önkéntesek évente, változó helyszínén zajló tapasztalatcseréje. Az eseménynek idén a Veszprémi Főegyházmegye adott otthont, a házigazda szerepét a Veszprémi Családpsztorációs Munkacsoport látta el. Megtisztelte jelenlétével a rendezvényt dr. Márfi Gyula érsek atya is, aki köszöntő beszédében és a szentmise végén ismételten rávilágított, hogy milyen fontos szerepe van ma a családnak és az élet védelmének egy olyan korban, amelyben Európa elveszíti a hitét.

A program Márfi érsek köszöntőjével kezdődött, és dr. Fodor János atya, a Veszprémi Főegyházmegye családreferens papja előadásával folytatódott. János atya nagyon megszívlelendő gondolatokat osztott meg velünk arról, hogy egy embernek, legyen szó bármelyikünkéről, milyen istenkepe lehet, mit tanulhatunk ebből és hogyan lehet, érdemes ezen változtatni.

A találkozók során a vendégek részletes betekintést kapnak a vendéglátó

egyházmegye családokért végzett munkájáról, így történt ez most is. Dramatikus – párbeszéd – formában mutattuk be tevékenységünket vendégeinknek, akik az ország különböző egyházmegyéiből érkeztek. Az utána következő ismerkedős játék, valamint az ebből kikerekedő kötetlen beszélgetés közben repült az idő, ebből is látszott, hogy a jelenlévők mennyire közös nyelvet beszélnek, milyen jól érzik magukat egymás társaságában.

Másnap reggel a program szentmisével indult, ahol együtt állt az oltárnál számos pap és diakónus. A nap közös munkával folytatódott. Ezeken az együttléteken a résztvevők átadják egymásnak tapasztalataikat, közösen keresik a továbblépés lehetőségeit. A találkozón a vendégek és a veszprémi munkacsoport tagjai három témakörben vizsgálták meg, mik a családpsztoráció sikeres területei, valamint fehér foltjai, kérdései, kihívásai. A munka eredményeit egy plénumon összesítettük. Igen értékes gondolatok és jó ötletek fogalmazódtak meg, rengeteget tanultunk egymástól.

Bíró László püspök atya, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke,

akiben a magyar családpsztoráció atyját szeretjük és tiszteljük, egészségi állapota miatt személyesen nem tudott jelen lenni, lélekben azonban mégis közöttünk volt: üzenetét a Magyar Katolikus Családegyesület egyik vezetője, Radnai Jenő olvasta fel nekünk. Legszebb és legértékesebb sorai talán a következők voltak, melyek egyben a családpsztorációs munkánk fógózdói lehetnek:

„A házasságra való felkészítést nem lehet elég korán kezdeni. Kapjanak a fiatalok átfogó tájékoztatást a házasságról, különösen a szentségi házasságról már akkor, amikor még nem köteleződtek el egy esetleges leendő házastársnak. Sok fiatalnak nincs személyes tapasztalata a boldog családról, ezért is fontos a jó és boldogító házasság utáni vágyat felébreszteni bennük, és megindítani őket ebbe az irányba.”

KSZB

felébred, és én nem vagyok mellette. Könnyebbség, hogy már rutinosabban mondom a kérésemet, több helyen felismernek és kérdik: ugyanaz mehet, mint tavaly? Van, aki azt mondja: már vártalak. Egy óra leforgása alatt örömmel nyugtázom, már lesz mit átadni. A kórházban kiderül, hogy az egyik sorstárs szülő egy kávézó tulajdonosa. Természetesen ő is támogatja a programot. Így bővült is a felajánlók sora... A két fődíj ugyanaz, mint az előző évben és a 37 házaspár mindegyikének jut ajándék.

2019

Egyetlen egy szponzort nem keresek fel, pedig már három hete tart a játék. Valami nagyon érdekes és felemelő történik. A játékban részt vevő párok közül többen ajánlják fel önként a

segítségüket, ki-ki a maga elképzelése szerint. 11, a programban részt vevő házaspár ajánlott fel összesen 24 ajándékot. Hogy valamit tegyek is az ügy érdekében, felkeresek egy lehetséges szponzort, magabiztosan utalok a weboldalra (<https://rendhagyorandevuk.hu/> tamogatoink), és sikerül: nézi, ki mit ajánlott

fel az előző években, s ez alapján ő is nagylelkűbb lesz. A két megszokott fődíj mellett további 5 kétéjszakás szállást, lelkigyakorlatot sorsolunk. A Házasság ünnepén részt vevő 39 házaspár kap értékes nyereményt, akik már maguk is gazdagodtak a feladatok elvégzése által. Többször eszembe jut a két éve nekem szegezett kérdés: Akkor neked ebből most hogy lesz pénz? A válaszom már hosszabb: sehog, de pénzzel nem lehet kifejezni, megvásárolni azokat az élményeket, szeretetet, melyet a játékban részt vevő pároktól kapunk és mi magunk, a szervező házaspár együtt átélünk a *Rendhagyó Randevúk* során. Elképzelni nem tudtam, hogy idén is jut minden házaspárnak ajándék. De a valóság több, mint az álom!

TRR

„Szemem előtt az Úr mindenkor, nem inoghatok meg, hisz Ő áll jobbomon.” (Zsolt 16,8)

Interjú vitéz Ajtós József László c. préposttal

Névjegy:

vitéz Ajtós József László

címzetes rátóti prépost, kerületi esperes, plébános

Született: Kispest, 1947. november 15.

Pappá szentelték:

Balatonlelle, 1974. július 7-én

1992-től Paloznak plébánosa. Még három település tartozik hozzá: Csopak, Felsőörs, Lovas

2016-ban címzetes rátóti préposti címet kapott.

2017-ben a Köztársasági elnök Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozata kitüntetéssel tüntette ki.

E sorok írójának nehéz lenne nem elfogultnak lenni az interjú alányával, hisz több, mint 13 éve járunk hozzá vasárnapról-vasárnapra szentmisére a felsőörsi prépostsági templomba, mind a négy gyermekünket ő keresztelte. Azóta „követjük nyomon” az életét is annak sok örömeivel és nehézségeivel együtt. Beszélgetésünk alatt többször volt alkalmam megbizonyosodni afelől, hogy József atya valóban igyekezett a jelmondatához tartani magát és nem ingott meg, az úgynevezett nehéz időkben sem.

– Kedves József atya, élete egy nagyobb részét a Balaton déli partján élte, első papi szolgálatait is ott végezte. 27 éve viszont az északi part az otthona. Hogy érzi itt magát? És ehhez kapcsolódóan hogyan látja az itt élő emberek hitéletének a fejlődését?

– Én bizony nagyon elfogult vagyok Somogyval kapcsolatban. Az egész mentalitásom, a beszédem, kiejtésem, mindenem somogyi. Dr. Lékai László balatonlellel plébános, a későbbi püspök, Esztergom bíboros érseke annak ellenére, hogy született zalai, szintén nagyon szerette Somogyországot, belénk csepegtette, belénk nevelte Somogy szeretetét. Ahogyan Ő szokta volt mondani, Somogyból sugárzik a történelmi atmoszféra. Nagyon szerettük a tájat, a

látványt, a déli partról gyönyörködtünk az északi part szépségeiben. Tiszteltük a Szent László király alapította bencés apátságot, Odiló apátot, a bencés atyákat, a Szentesica gyógyító forrását, melyet még a törökök is használtak Somogyvárott, és Szent Annát, akihez oly sokszor fohászokdottak a buzgó balatonlellel hívek, amikor járvány tizedelte Lellét és a környéket. Mikor ide kerültem az északi partra és lementem a csopaki strandra, kerestem azt a látványt, melyet délről észak fele nézve láttunk és gyönyörködtünk benne. Persze nem láthattam, hisz ott voltam azon helyen, azon az oldalon, melyet addig csodáltam. Sokáig hiányzott mindez, de most a somogyi lankák szépségei gyönyörködtetnek.

Viszont 27 éve itt élek már, megszoktam. Ezért is jó volna még az egyházi nyugdíjig hátralevő három évet itt kitölteni! Nos, hogy hogyan változott a hitélet? – ezt nem is lehet könnyen megválaszolni. Azt mondanám, vegyes érzelmek, benyomások kavarnak bennem, mert ahány falu, annyi fajta, meg persze az emberek is. Olyanok a közösségek, szinte mindegyik faluban, mint itt a termőföld: kicsit köves, kicsit sziklás. Néha nehézkes vele bánni. Nem volt könnyű az indulás a kezdeti két településen (Paloznak, Csopak), a hívek gyászolták a rablógyilkosság áldozatául esett plébánosukat, aki harminc évig volt pástora a rábízottaknak, majd egy elég keménykezű utódot kaptak. Ebből kellett építkezni. Igyekeztem jelen lenni a falvak életében, ami nem volt könnyű. De az imádság ereje segített. Gyakran felsóhajtottam: „hol a szükség kínja nagy, mutasd meg, hogy Anya vagy!”

Persze, mindenhol vannak próbálkozások a közösség összefogására, kisebb-nagyobb sikerrel. Mindig örömmel és szívesen megyek Felsőörsre, mert itt letelepedett egy olyan nemzedék, akik merik vállalni a szülőség kalandját, áldásnak tekintik a gyermeket és istenes életre nevelik őket. Örömmel tölt el, amikor azt látom a szentmise után, hogy nem szétszélednek az emberek,

hanem miután megadták Istennek, ami az Istené, a szeretetkapcsolataikat ápolják: beszélgetnek, tervezgetnek. Ez nagyon szép dolog és a lelkipásztor számára szívet melegengető látvány! Szintén jól eső érzés itt, hogy sok gyermek vállalja az oltárszolgálatot, mindig ott állnak legalább ötven, hatvan, néha többen is (akár tizenketten). Ez a szép tanúságtevő szolgálat nagyon nagy dolog. Biztos vagyok benne, hogy Jézus örömmel veszi ezeket a szolgálatokat.

– Ugorjunk egy kicsit vissza az időben! Bár József atya családja Balatonlellén élt, a középiskoláját mégis Szegeden végezte, mégpedig a Vasútforgalmi és Kereskedelmi Technikumban. Ez látszólag elég messze esik a papi szolgálattól. Legyen kedves és ossza meg velünk, hogy vezetett az útja a szemináriumig!

– Egész kis koromtól kezdve ministráltam Lékai atyánál. A ministrálás iránti vágy belülről jött, belém ivódott. Igazán boldognak az oltár körül éreztem magamat. Nálunk Somogyban ezt úgy mondják, hogy „helye, feneke a templomban”, ez velem is így volt. Ott nőttem fel. Állandóan a templomban voltam, igyekeztem minden nap ministrálni. Lékai atya és a káplán atyák is olyanok voltak a gyerekekhez, mint a mézcsepp, csüngtünk rajtuk.

De nem Lékai atya volt az első, hanem Bujnovszky Tamás tiszteletbeli kanonok, aki egyszer megkérdezte tőlem nagyjából 10 éves koromban – miközben épp a síneken mentünk át –, hogy mi szeretnék lenni. Erre én rávágtam, hogy pap! Mire ő azt tanácsolta, hogy ne „simá” gimnáziumba menjek, hanem olyan középiskolába,

ahol szakmát is tanítanak. Ezért kerültem Szegedre. Négy csodálatos évet töltöttem ott, pedig a kornak megfelelően marxista nevelést kaptunk, de hála a Jóistennek nem akadályozták a hitéletemet, csak elhallgatták. Vigyázott rám a Segítő Szűzanya, különösen mikor őszintén megvallva hitemet az igazgató előtt, kis híján elbocsátottak. Miután az összes vizsgámmal végeztem és haza mentem, megláttam a felhívást az *Új Emberben*, hogy a vespéremi szemináriumba fiatal emberek jelentkezését várják. Felkerestem a plébánosomat, és elmondtam, hogy pap szeretnék lenni. Mire ő elküldött, hogy menjek dolgozni, ismerjem meg az életet, és ha egy év múlva is ezt még így gondolom, akkor menjek vissza. Tehát egy évet dolgoztam a vasútnál, de az elhátározásomat ez nem változtatta meg: újra elmondtam a plébánosunknak a szándékomat. Ezek után ő behívott a templomba, hogy hallgassuk meg az Úr szándékát. Fél óra elteltével már kellően kétségbe voltam esve, mert én bizony nem hallottam semmit. Az esperes úr viszont annál inkább! Így erősödtem meg abban, hogy az én utam Jézus Krisztus szolgálata. Negyvenöt évi lelkipásztori szolgálat után visszatekintve ezekre az időszakokra, a Jóisten és a Segítő Szűzanya csodálatos szépen igazgatta, rendezte az életemet.

– Sokat idéz fiatal korából, győri szemináriumi éveiből a szentmiseiken. Hogyan látja, miben változott ez alatt a hosszú idő alatt az egyház és a papi hivatás?

– 1967-ben kezdtem meg a szemináriumi tanulmányaimat. De még a félévet sem tudtuk egészen befejezni, mert két évre elvittek katonának Nagyatádra a büntetőezredbe. Ez egy igen erős próbatétel volt. Álomban ne jöjjön vissza! A szeminárium olyan volt számunkra, mint a növényeknek a fóliasátor, egy védőburok. Megvédett bennünket minden ártalmas dologtól. Hálás vagyok nagyon az előjáróimnak, a professzoraimnak, mert mindent megtettek azért, hogy jól felkészülhessünk a papi szolgálatra. Na persze, öt és fél év alatt annyi minden történt velünk, és az is igaz, hogy idővel az ember csak a szépre emlékezik. Hát ezért a sok visszaemlékezés a prédikációkban.

Azóta nagyon sokat változott az egyház. Én egy nagyon konzervatív beállítottságú

ember vagyok. Azt tanultam, hogy konzerválni az jelenti, értékeket megőrizni. Azokat az értékeket, melyek az egyházat jellemzik, meg kell őrizni, nem lehet liberalizálni. A kettő ellentmond egymásnak szerintem.

Néha volt ebből nehézség, nem értettük meg egymást. Nagyon rossz látni a sok-sok lazaságot, a könnyelműségeket stb., de ezek a dolgok korunk jellemző velejárói.

– Melyik a legemlékezetesebb pillanata az elmúlt évek papi szolgálatának?

– Amikor érsek atya az ősi Felsőörsi prépostsági templomban rátóti címzetes préposttá avatott. Ez egy csodálatos ünnep volt, örömmel töltött el! Ez a legkedvesebb cím számomra. Hasonlóan nagy élmény volt a Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozata kitüntetés átvétele a Vigadóban a sok hazaszerető ember között. Ez igazi meglepetés volt!

– Sokan kritizálják az egyházat, ha aktuálpolitikai témának tűnő társadalmi kérdésekben foglal állást. Önnek mi a véleménye erről?

– Erről a Biblia is ír, hogy ez kötelessége is a papnak. Ha nem venne részt a közéletben, akkor csak egy béres lenne, hagyná, hogy a nyáj arra menjen, ahonnan szél fúj. Nem pedig pásztor, aki vezeti a nyáját az üdvösség útján. Azt úgyis tudják rólunk, hogy mi nem materialisták vagyunk, hogy azt a pártot nem tudjuk támogatni, ahol az egyházat üldözik. Pásztoroknak hívtak minket az Úr, akinek törődnie kell a nyájjal.

– Kedves József atya, végül arra kérném, ossza meg velünk gondolatait a nagybőjttel kapcsolatban, ezzel is ráirányítva a lényegre a figyelmünket!

– A lényeg pedig: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16)

Fontos, hogy megvilágítsuk azt az igazságot, hogy Krisztus engedelmes lett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig, ezért Isten őt felmagasztalta. Nekünk is az a feladatunk, hogy engedelmesek legyünk a Mennyei Atyának. Ő úgy viseli gondunkat, hogy Szent Fián keresztül mutatja meg számunkra, miben van az élet igazi értelme: Jézus Krisztus legyőzte a halált és feltámasztásával újjá teremtette a világot. Ez a mi hitünk lényege. Szent Pál is azt írja, ha nem támadt volna fel, akkor felesleges lenne a mi hitünk, felesleges lenne az igehirdetés. De, Krisztus feltámadt. Igaz, hogy Ő is végigjárta a szenvedés útját, a kálváriát, hogy ki tudja mondani az egész világ számára azt, hogy „BETELJESEDETT”! Jézus legyőzte a halált és újjáteremtette az ÉLETET. Miénk lehet ez az életet, de előbb nekünk is végig kell járnunk a szenvedés útját. Nos, ezt kell minden évben újra és újra elmondani, hogy soha meg ne feledkezzünk róla.

Nagyon szép készüléket, lelkiekben termékeny nagybőjti időszakot, a végén pedig boldog ÁLLELUJÁT kívánok!

Én pedig hálással köszönöm a beszélgetést, további szép papi szolgálatot kívánok a hátralevő évekhez!

GY. A.

Miért jó jegyesnek lenni?

Mert ez olyan izgi? Mert irigykedhetnek a barátnőim? Mert sajnálják függetlenségemet a haverok? Mert lehet az esküvőn agyalni?

Napjainkban az eljegyzés vesztett jelentőségéből, súlytalaná, többnyire formássá vált. Mire jó hát ez az „időhúzás”?

Ma már nincs a társadalomban betöltött szerepeink tekintetében jelentősége annak, hogy valaki eljegyzett menyasszony vagy vőlegény. Ahogy a hagyományos családi mintázatok és évszázadokon át megszokott rítusaink is átalakulnak, úgy változnak a párkapcsolatok mérföldkövei is. Ma jóval szabadabb az eljegyzés értelmezése és feladata is. Nyilvánvalóan gyönyörű dolog, hogy ma a fiatalok a kölcsönös szeretet alapján dönthetnek arról, kivel házasodjanak össze.

„A jegyesség az élet egyik érlelődési szakasza, amelyet a párnak végig kell járnia, úgy ahogyan a gyümölcsnek is meg kell érnie. Végig kell menniük a szeretetben való éretté válás útján, mígnem elérkezik a házasságkötés ideje.

Ez egy szép feladat, és maga a szeretet kívánja meg, amely nem

csak felhőtlen boldogság, vagy elragadó érzelmek.” Pontificium Consilium pro Familia (A Család Pápai Tanácsa).

Vajon csak annyi a jegyesség, hogy a két fél gyűrűt hord, jelezve mind a külvilág felé, mind pedig önmaguknak, hogy hamarosan örökre összekötik az életüket? Az eljegyzés jó esetben pszichés szempontból egy közties elköteleződési állapot, amely a lazább együttjárást köti össze a remélhetőleg komolyan gondolt, végleges házassági léttel. A jegyesség a két személy azon akaratát hangsúlyozza, hogy szeretnének közösen megőrizni valamit, amit sosem lehet megvenni vagy eladni, sosem szabad elárulni vagy elhagyni semmilyen kecsesítő ajánlatért sem. Szeretnék megőrizni a KAPCSOLATUKAT.

Amikor jó időben, jól megalapozottan megtörténik az eljegyzés, a felek ideiglenesen elköteleződtek, kezdenek hozzászokni a gondolathoz, hogy ez hamarosan egész életre fog szólni. Arra kell igazán készülni az eljegyzés alatt nap mint nap, hogy közeleg az idő, amikor véglegesen, egész életemre szívesen elköteleződom. Ebben

az időszakban elkezdődik a házasság megalapozása. Érdemes elgondolkodni rajta: **Mi lesz a házasság alapja?** A szerelem? A kölcsönös „megértés”? (Ez mit jelent?). Valamiféle alku vagy szerződés? A jó tulajdonságok? A jó állás? A „rendezett anyagiak”? A diploma? A lakás? Az autó? A házasság életünk része. Életednek mi az alapja?

A jegyesoktatás különleges alkalmá, nagy lehetősége a házasságra való felkészülésnek. Tapasztaljuk, hogy sok olyan jegyespár van, akik szinte teherként élik meg a kurzusokat: „Tudunk mi már mindent. Jaj, ezek a papok köteleznek minket, hogy oktatáson vegyünk részt.” Igen ám, de később hálásak, mert voltaképpen a jegyesoktatáson találtak alkalmat arra – és gyakran ez az egyetlen alkalom! –, hogy komolyan végiggondolják tapasztalataikat (szüleik, barátaik mintáját, egymás iránti szerelmük változását, fontossági sorrendeket, szeretetnyelveket). Bizony vannak párok, akik már régóta együtt járnak, mély intim kapcsolatban vannak, talán együtt is élnek, de igazából nem ismerik egymást. A mai kor embere irtózik a kellemetlenségektől, nem akar nehézséget az életébe, soha „biztosra mennének”, ezért mielőtt házasságra lépnének, kipróbálják, milyen a másikkal való együttélés, tesztelve annak működőképességét. Érdekes el-

lentmondás, hogy a közvetlenül házasságként induló kapcsolatok – vagyis a „tesztetlenekek” – csupán 6,9%-a bomlik fel.

Úgy tűnik tehát, hogy önmagában a kivárás, a „tesztelés” nem vezet el a boldog és kiegyensúlyozott partnerkapcsolatig. Furcsának tetszhet, de a tapasztalat ezt mutatja. Ezért itt az ideje, hogy a jegyesség idejét újraértékeljük, mint az egymás kölcsönös megismerésének és a közös életterv kialakításának időszakát. Újra leírom hát, és érdemes elgondolkodni rajta: **Mi lesz a házasságok alapja?** Stílusok, értékek, életmódok és fogyasztási szokások sokaságából kell azt a néhány orientációs pontot kiválasztani, amely a házasság élet meghatározó alapja lesz. A jegyes idő kiváló időszak arra, hogy újra értékeljétek, kinek mi a fontos a kapcsolatban, ki miért kíván házasságra lépni. Ha nincs meg a rendszeres együttélés, a párbeszéd, a sok közös szituáció, a sok együtt-megélés, akkor sajnos nem lesz se időtök, se alkalmatok arra, hogy megláttassatok, hogy kik vagytok és ki a választottatok valójában.

A házasság nem pusztán törvényes kötelék, hanem választás. Annyit tesz, hogy minden áldott nap, mikor felkelek, én téged választalak. Tudnod kell, kit választasz! **A döntés komoly, érdemes felelősségteljesen meghozni.**

LPS

Nagyböjt a családban

Nyilván nem szorul magyarázatra, hogy másképpen zajlanak a családi és egyházi ünnepek és az azokra való készüllet és ráhangolódás, ha az ember családjában négy kisgyermek él. Nagy felelősség nyomja a vállunkat: gyermekeink számára nekünk kell megteremteni az ünnepek hangulatát; az ezekkel kapcsolatos hagyományokat, szokásokat nekünk kell újjáéleszteni vagy kialakítani.

Míg a fogyasztói társadalom az adventi időszakot már ügyesen elkezdte beolvasztani az ünnepek megelőző hétköznapi sorába; karácsonyi vásárlásra, lázas fogyasztásra buzdítva az embereket, ezzel szemben a nagyböjttel a nem keresztény világ nem nagyon tud mit kezdeni.

Az utóbbi években egyre inkább láthatjuk azt a folyamatot, amely a Húsvét ünnepét megelőző – elsősorban lelki – készüllet idejét, a nagyböjtot a divatos irányzatokba ágyazva tálalja a vallásnak – finoman szólva – nem elkötelezett emberek számára. Így két legyet ütnek egy csapásra: a keresztény ember igazán nem köthet bele (szerintük) abba, hogy böjtre és „elcsendesedésre, befelé figyelésre” ösztönzik olvasóikat a női- és életmód magazinok. Ugyanakkor a nem hívő olvasóközönség is megkapja, amire vágyik: útmutatást ahhoz, hogy a nagyböjtben bennük keletkező ürt (hiszen valamire mégiscsak készülni kellene...) olyan hasznos dolgokkal töltsék ki, mint a meditálás, wellness vagy böjtölés. A bökkenő csak az, hogy nagyböjtben nem azért böjtölünk, mert jólesik, vagy mert divatos és ráadásul néhány méretet karcsúsodhatunk is közben, hanem azért, hogy lelkileg kerüljünk „jó formába”, hogy méltóképpen felkészüljünk Húsvét ünnepére, emlékezve arra, hogy az Úr Jézus Krisztus kereszthalált halt értünk, és ezzel legyőzte a bűnt és a halált.

Fontos feladatunk tehát az, hogy a böjt világias megfogalmazásához képest megvilágítsuk gyermekeinknek a Jóisten felénk irányuló végtelen jóságát és irgalmát, és az első Húsvét eseményeit hozzájuk közelebb hozva megpróbáljuk megértetni velük a nagyböjt időszakának valódi tartalmát.

Szerencsésnek mondhatom magam, mert szüleim erős hitükkel minden keresztény ünnepnek megfelelő kereteket biztosítottak, amelyben fontos szerep jutott az aktuális ünnepkör háttérének megismerésének-megismerttetésének velünk, gyerekekkel és az arra való felkészülés szülői segítségével. Így a különböző egyházi előírások, szabályok betartása családban teljesen kézenfekvő volt. Gyerekkoromban természetes volt, hogy a család teljes létszámban vett részt a pl. a nagyheti szertartásokon, amelyek történetét, menetét és jelentőségét szüleink fokozatosan ismertették meg velünk.

Mi, a gyermekeink esetében – korukra tekintettel – egyelőre azt próbáljuk tartani, hogy a nagyheti szertartások közül legalább egyen-kettőn jelen tudjunk lenni velük együtt.

A nagyböjtre vonatkozó egyházi előírások közül a gyerekek számára például érdekes lehet a szigorú böjti napok, illetve a pénteki hústól való tartózkodás szabályainak megtartása, így őket ezeken keresztül lehet elkezdni megismertetni az áldozatvállalás, önmegtartóztatás gondolatával. A gyerekek a maguk számára is kereshetnek egy-egy dolgot, lemondást, amin keresztül ők is bevonódnak a nagyböjti készülletbe.

A lelki készülletet segíti családban a Családpasztoráció által szervezett nagyböjti lelkinap is, mely segít még mélyebben megélni a Húsvétra való lelki hangolódást; ezeken az alkalmakon a lányainkkal együtt veszünk részt, így közös családi élménnyel is gazdagodunk.

Néhány éve – ahogy a lányaink már egyre jobban ismerik és értik a húsvéti eseményeket – bevezettük egy kedves lelkészasszony ötlete és útmutatása alapján a „húsvéti történet doboz” hagyományát. E szerint 15 napon keresztül – vagy egy napon „mésélve” az egész történetet (nálunk egyelőre ez vált be) – egy-egy szimbolikus tárgy bemutatásán keresztül, és ezeknek a tárgyaknak a körbeadásával, megtapogatásával, próbálom meg még inkább közelebb hozni lányinkhoz a nagyheti-húsvéti történéseket, Jézus szenvedésének, kereszthalálának és feltámadásának eseményeit. A tárgyak között van pálmaág (jeruzsálemi bevonulás), ezüst pénz (Júdás árulása), kenyér, kehely (utolsó vacsora), kereszt, töviskorona, szögek, majd kő (Jézus sírjánál) és az utolsó, üres doboz, amely Jézus feltámadását jelképezi.

Minél több oldalról próbáljuk meg a gyerekekkel megismertetni a Húsvét és az arra való készüllet, a böjt időszakát, annál természetesebben épül ez be az ő napjaikba és gondolataikba is, és így az évek előrehaladtával egyre elmélyültebb és megalapozottabb tudást szerezhetnek egyházi ünnepeink valódi mibenlétéről.

HC

Krisztus útján haladva

Interjú a Holczinger házaspárral

Szilvi biológus, Gergő közgazdász. Az Új Élet Krisztusban kurzusról ismerjük őket, ahol a három napos lelkigyakorlaton Gergő is előadó volt. Két éve egy imaközösségbe tartozunk. Korábban futólag szoktunk találkozni, mert gyermekeink a Padányi Iskolában tanulnak. Holczingerék négy gyermeket nevelnek nagy szeretetben: Kristófot, Palkót, Misit és Dorottyát.

– Meséljete megismerkedésekről!

Sz.: – 2004-ben találkoztunk először Pécsen, a Garadnay Balázs atya által vezetett egyetemista hittanon. Amikor még csak látásból ismertem Gergőt, azt álmodtam, hogy ő lesz a férjem. Aztán ahogy megismertem, világossá vált, hogy valóban ő Isten ajándéka számomra. 2006 októberében jegyeztük el egymást, majd 2007. 08. 04-én házasodtunk össze.

G.: – Amikor megismertem Szilvit ezen a hittanon, alkalomról alkalomra egyre jobban éreztem, hogy Isten akarata szerinti ez a kapcsolat.

– Milyen volt a házasságotok kezdete? Voltak-e nehézségeitek?

Sz.: – Egy jegyeseknek szóló lelkigyakorlaton hallottuk a Go-

rove házaspártól, hogy óvakodjunk a rókáktól. Róka mindaz, ami időt vesz el egymástól, a kapcsolatunk „karbantartásától” és nem állapotbeli kötelesség. Ezeket először azonosítani sem volt könnyű, szükségünk volt arra, hogy megtaláljuk a közös nyelvet. Az összecsiszolódás évekre telt, és még mindig tart. Ez egy nagyon szép folyamat. Ma már annyira egymásra vagyunk hangolva, hogy tényleg fél szavakból is megértjük egymást. Nincs senki a Földön, aki úgy megért, mint Gergő. Valóban megéljük az „egy test” egységét, ami persze kegyelem.

– Hogyan éltétek meg gyermekeitek érkezését?

Sz.: – Nemrég kérdezte egy kedves barátom: „Te Szesze, gondoltad volna 15 éve, hogy 4 gyermekes anyuka leszel?”

őszintén szólva nem. Bár mindig is nagy családot szerettem volna, hisz mi is öten vagyunk testvérek, még a töredékéről sem álmodtam annak a boldogságnak, amelyben élek. Hatalmas ajándékok a gyermekeink.

– Milyen szerepet tölt be életekben a hit?

G.: – Gyermekkorunkban vallásos nevelést kaptunk, egyházi középiskolában tanultunk. De mégis szükségünk volt arra, hogy felnőttként igent mondjunk Jézus Krisztusra, elfogadjuk Őt életünk személyes megváltójának. Nehéz erről beszélni, de egy lelkigyakorlaton megtapasztaltuk (nem egyszerre voltunk, Szilvi egy évvel korábban), hogy Isten személyesen és szenvedélyesen szeret. Nekünk ez egy kopernikuszi fordulat volt, hiszen felismertük, hogy Isten nem azért szeret, mert én jó vagyok, hanem azért mert Ő jó. Megváltozott az életünk ennek hatására. Felfedeztük, hogy milyen nagy ajándékot is kaptunk a keresztségünkör. Ekkor 21 és 23 évesek voltunk. Jézus nem egy távoli személy volt többé, hanem személyes barátunk. Akinek a szavát naponta „magunkhoz vehetjük”. Azóta igyekszünk naponta táplálkozni az Igéjéből (Mt4,4), és sok-sok kalandot jártunk végig együtt.

Külön ajándék volt az Úr Jézusnak, hogy szinte egyszerre tudtunk elindulni ezen az úton; házasságunknak ez a jól lerakott szilárd alapja, amire az-

óta is építkezünk. Folyamatosan megéljük azt, hogy az Istennel való kapcsolatunk szorosabbá válása egymáshoz is egyre közelebb visz.

– Hogy élitek meg a hitet hétköznapijaitokban a családdal, közösséggel...?

Sz.: – Szüksége van mindkettőnknek a személyes, napi szintű imaéletre: ez csendes imát jelent szentírásolvasással, általában az Egyház által aznapra előírt Igerészeket olvassuk. Hetente egy-két alkalommal tudunk kettesben imádkozni, amikor a gyerekek engedik. Ilyenkor hangosan, saját szavainkkal is imádkozunk. Ez nagyon nagy megerősítés a házasságunknak. Időnként eljutunk egy többnapos lelkigyakorlatra együtt. A gyerekekkel való családi ima a reggeli és esti imákra korlátozódik. Ilyenkor rövid kötött ima után eldönthetik, hogy néhány mondattal bekapcsolódnak-e a hálaadásokba és kérésekbe.

G.: – Azt mondták nekünk a már említett lelkigyakorlaton, hogy a keresztyénység csapat-sport, csatlakozzunk egy krisztusi közösséghez. Örömmel tettük ezt, hiszen oly nagy volt bennünk az öröm, hogy jó volt megosztani ezt másokkal, akik szintén ezen az úton jártak. A közösségi életben természetesen nem csak az örömeinkben osztozunk, hanem egymás testi-lelki nehézségeiben is igyekszünk. 14 éve járunk közösségbe, de még tanuljuk ezt a műfajt. A közösségben imádkozunk, Igét olvasunk, megosztjuk a „kincseinket” és alkalmanként sikerült közösen ünnepelnünk a szentmisét. Egyszerűen megpróbáljuk megélni a hitünket az evangélium szerint.

– Bemutatnátok egy kicsit a Szent András Iskolát? Hogy „csöppentetek bele”?

Sz.: – Az említett lelkigy-

korlatot (Új Élet Krisztusban kurzus) a Szent András Evangelizációs Iskola szervezte. Megragadott minket Jézus Krisztus szeretete és úgy éreztük, hogy erről az örömről nem hallgathatunk, de jó lenne ezt elmondani másoknak is.

G.: – Oké, de hogyan? Erre ad választ ez az iskola. A célja, hogy képzést adjon arra, hogy lehet továbbadni a megismert Örömhírt. A világ számos országában működik az iskola, Magyarországon is több, mint 20 éve. A képzési program nagyon gazdag, több, mint 20 féle lelki gyakorlat van az iskolában. Az iskola gyakorlatias, nem igényel semmilyen előképzettséget, lehetőséget kínál arra, hogy a

lelki gyakorlatokon elmélyítsük barátságunkat Istennel. Szent VI. Pál szavai szerint a mai világ inkább a tanúknak hisz, mint a tanítóknak, ezért az első kurzusok arra hívnak meg, hogy találkozzunk Jézussal, hogy tanúságot tehesünk róla. A későbbiek sok gyakorlati tanácsot is adnak az örömhír továbbadására, de minden kurzus egy lelki gyakorlat, ahol a mi szívünk is formálódhat.

Sz.: – Az első kurzusok elvégzését követően láttuk, hogy ez az iskola nyitott, így minket is meghívtak, hogy kapcsolódjunk be a kurzusok szervezésébe. Nagyon sok kegyelmet kaptunk már szolgálóként is.

– *Van-e kedvenc Igétek a Szentírásban, mely meghatározza az életeteket, mindennapjaitokat?*

Sz.: – „Az Úrban leld gyönyörűséged, s ő megadja neked szíved kéréseit.” Zsolt 37,4 Egy szentgyónás alkalmával kaptam ezt, mely azóta kulcsigémme vált.

G.: – „Dicsőítelek, Atyám, ég

és föld Ura, hogy az okosak és a bölcsek elől elrejtetted ezeket és a kicsinyeknek kinyilatkoztatad.” Mt 11,25

– *Mit üzentek a most házasulandóknak?*

G.: – Használják ki a jegyeség csodálatos idejét arra, hogy jól megismerjék egymást. Próbáljanak közös cölöpöket leverni, amire egy „nagy házat” fel lehet építeni. Keressék ezeket a közös értékeket. Találkozzanak olyan jegyesekkel, fiatal házassokkal, akik hasonló módon gondolkod-

nak, hogy a felismert jót megerősítsék egymásban. Ha pedig a Szegletkő (1Pét2) a helyén van, akkor bátran hozzák meg a döntést. És olvasgassák, beszéljék át a házassági ígéreteket, melyet majd az esküvőn tesznek, hogy könnyebb legyen aszerint élni, így megtalálhassák azt a boldogságot, amire vágnak.

Sz.: – És olvassák el Christopher West *Jó hírek a házasságról* c. könyvét.

Sinkáné Glatz Henriett

Családtáborra készülünk

A Veszprémi Érsekség Családpasztorációs Irodája 2019-ben a győri Apor Kollégiumba várja a családokat. A családtábort 2019. július 3. és 7. között szervezzük; az előző évek gyakorlatához hasonlóan célja a házastársi kapcsolatban, családi életben való megerősítés.

A tábor központi gondolata idei jelmondatunk:
Keress Krisztus képmását minden arcvonásban!

A tábor része a 2020-as Eucharisztikus Kongresszusra való felkészülésünknek. Az előző év a megismerés volt, idén a felismerés kerül a fókuszba. Kérjükegyütt a Szentlélek vezetését, hogy felismerjük a mellettünk állóban is

Krisztust! Isten szándékát, Krisztus példáját hogy tudjuk megtalálni bennünk? Melyik út az, amelyiken járva nem vagyunk egyedül? Mi az út, amely a sajátunk? Ezekre a kérdésekre keressük a választ Dr. Fodor János családreferens atya vezetésével.

A gyerekeknek kortársaikkal együtt izgalmas, érdekes, sportos programokat tervezünk a délelőttök folyamán. A délutáni és az esti rendezvényeken a családok közösen vesznek részt!

Az anyagiakról hamarosan tájékoztatjuk honlapunkon a családokat, szeretnénk az előző táborhoz hasonló árat elérni! A szeretet találmánya: keressünk együtt szponzorokat, hogy a nehéz helyzetben levők is eljussanak a táborba!

Ha szívesen részt vennétek a szervezésben, örömmel látunk benneteket! Várjuk ötleteiteket, hogy színesebbé tegyük táborunkat!

Jelezzétek részvételi szándékotokat a Családpasztorációs Irodának!

Veszélyes randevú

Késő nyár volt, amikor főhősünk Szása, az imádkozó sáskák fiatal hím példánya a kiszült mező száraz perjeszálán ringatózott egy meleg délutánon. Roppantul élvezte, hogy környezetébe olvadó mozdulatlan alakját szinte senki sem veszi észre. Úgy érezte magát, akár egy detektív. Sokszor el is játszott a gondolattal, hogy alkalom adtán kémkedést is vállal, s majd jól megél belőle. Addig is csak az Ötfüves rét lakóit rémítette halálra, amikor csápnýújtásnyira tőlük hangosan rájuk köszönt.

Ezen a délutánon azonban elérte a végzete. Vakító selyemzöld ruhájában rebbent elé egy karcú, de méretes sáskalány, az imádkozó fajtából, akit Szelénának hívtak. Szásának most elakadt a szava, de tudta, hogy nem hagyhatja ki az alkalmat. Nagy ez a mező és kevés a fajtabeli, hát még ilyen gyönyörű! Összeszedte a bátorságát és megszólította.

– Szervusz, sosem láttam még hozzád hasonlót! Légy a párom!

Szeléna szégyellősen forgatta a fejét, mintha kéretné magát. Szása így folytatta:

– Melyik rovar a kedvenced? Hadd hozzak neked valamit!

Bár Szeléna igen karcú teremtettség volt, nagyon szeretett enni, szinte csillapíthatatlan volt az étvágya. Így megtört a szégyellőse és rögtön kibökte, hogy a sárga színű repülő rovar szereti, kiváltképp, ha roppanós. Meg is beszéltek egy találkozót holnapra, ugyanekkor, ugyanitt.

Így hát fel volt adva a lecke. Másnap Szása napkeltekor elindult vadászni. Először vékony széles fűszálakból zsákok készített, majd teleszedte sárga rovarokkal. Volt közte fiatal olasz sáska, sárgahátú bögyöl, virágpoloska, citromlepke és deszertnek egy ropogós sárga katica. Duzzadó, mocorgó zsákjával boldogan várta a délutáni találkát. Mikor Szeléna megjelent, büszkén húzta elő szerelmi ajándékát.

De ajjaj! A zsák üres volt! Szása értetlenül nézett a mélyére, hova lett a mai munkájának gyümölcse? A zsák alján természetes lyuk tátongott. Valamelyik növényevő névrokonuk lehetett a ludas. Hát persze! Az olasz sáskák füvet esznek! Ez volt a bibi.

Szeléna sajnos nem volt ilyen megértő, számára minden nála kisebb rovar táplá-

lék. Éhes tekintete Szására esett, megdermedt, majd lassan hintamozgásba kezdett. Hősünknek ekkor felrémlt, hogy ez mit is jelent. Bár szégyen a futás, de most itt az idő, ha nem akar vacsora lenni! Hirtelen szárnyra kapott mielőtt Szeléna karjai lecsaptak volna rá.

Szörnyen érezte magát a kudarcba fulladt randevú után, de egyben örült kis életének, talán jobban, mint előtte! Latolgatta az eseményeket, vajon hogyan járhatna legközelebb sikerrel. Azon morfondírozott magában: Édesapja miért nem tanította meg rendesen udvarolni?

Tudnivalók az imádkozó sáskáról

Mi van az étlapján?

Nagy étvágyú ragadozó, bármilyen repülő rovar elfogyaszt, de megfigyelték, hogy trópusi rokonai kisebb gyíkokat és madárfiókákat is zsákmányoltak már.

Valóban megette volna Szeléna Szását?

Igen, nem ritka hogy párzás közben vagy utána elfogyasztják társukat, így jutva értékes fehérjeforráshoz. Igazából a nyár végén minden imádkozó sáska elpusztul, a hímek emiatt előbb, a nőstények

peterekás után nem sokkal. Csak a kokonban telelő peték várják a tavaszt.

Az imádkozó sáska, más néven Ájtatos manó, Magyarországon védelem alatt áll.

Latinul: *Mantis religiosa* – mantis=jós, religiosa=vallásos

Nevét a jellegzetesen maga előtt meghajlítva tartott elülső lábairól kapta, melyek tüskés fogólábakká alakultak.

A mellső karok belső oldalán található foltot a ragadozók ellen villantja ki, amely egy nagyobb állat szeméit imitálja.

Bicskaszerűen behajló, erős, tüskés fogólábai vannak.

A füle páratlan (!) szerv, egy mély, 1 mm hosszú rés a test hasi oldalán, mely az ultrahangot is képes érzékelni. Erre azért van szüksége, mert az egyik természetes ellensége a denevér. Ha „hallja” a közeledtét, gyors zuhanórepüléssel próbál előle menekülni.

A fedőszárny alatt egy pár hártvány szárny lapul.

Miért nem repült Szása után Szeléna, hogy elkapja?

A hímek kisebbek a nőstényeknél, így fürgébben és messzebbre tudnak szállni. A nőstények potroha duzzadt a benne rejlő petéktől.

Ha éles szemekkel bóklászol a nyár végi réten, megláthatod hősünket élőben is!

Az Óperenciás tengeren is túl...

Dukai Éva: A szeretet csak szeretésnek lehet jutalma
(Agapé Könyvkiadó Újvidék- Szeged, 2002)

„Nagy szárnyakat szeretnék adni neked,
hogy szállj,
erőseket,
mint a sólyomé, hogy a szabadság
magasságában
könnyű szárnyalással
lebegni tudj,
és siklani
az élet színeim át,
a csendben
meghallani a szelet,
és minden szót, melyből mesék születnek.
Emlékezz erre,
és élvezd a repülést
a tenger felett,
a fűszálakon át,
sőt - miért is ne?!,

akár szétépett álmok között,
mert mindennek, még a zúzmará
jegének is értelme van.
Erős szárnyakat szeretnék adni neked,
hogy leküzd a távolságot,
a port, mely a szívedet szorítja,
és mindazt, mi aranyak látszik,
de amely valójában nem az.
Nagy szárnyakat szeretnék adni neked,
sűrű pelyheset,
hogy megóvjon, ha elvétenéd a repped,
és ha le is zuhansz,
ne essen bajod.
Íme hát a szárnyak, melyeket adni szeretnék neked,
de nem lehet,
mert csak te vagy, ki magadnak őket megteremtheted.”
(Ornella Fiorini)

Egyre jobban rohanó és sokszor kiismerhetetlen világunkban egyik kedvenc témám – az egymásra szánt minőségi idő – kapcsán jutott eszembe Dukai Éva könyve, melyben a szerzőnő is hangsúlyozza a kisgyermekkori mindennapos meseolvasás fontosságát, mint ennek egyik legjobb formáját.

A kisgyermeknek elemi szükséglete a mindennapos mesehallgatás. A hallott, hallgatott mese semmivel nem helyettesíthető, oldja a belső feszültséget, azáltal, hogy a gyermek fantáziájában belső képpel kíséri. Ez a belső képalkotás feldolgozza a szorongásait, ellentétben például a látott mesével, mely épp a maga „kész” külső képével leállítja, mintegy megbénítja ezt a belső, feldolgozó tevékenységet. A hallott mese igazán és tartósan képes megnyugtatni a gyermeket. A mesélő és a mesehallgató között érzelmi kapcsolatot, érzelmi áramlást hoz létre, ezáltal érzelmi biztonságot eredményez. Lehetővé teszi a napi belső élmények, szorongások, vágyak és dühök feldolgozását, így megnyugtatja, és vigasztalja a gyermeket, biztonságos világot teremtve köré. A tudattalan nyelvén is szólhat, megérintve azokat a félelmeket és negatív érzéseket, melyeket közvetlenül nem merünk, vagy nem tudunk megfogalmazni. Nem csak a gyermekre, a szülőre is jó hatással van a mese. Vágyteljesítő, kompenzáló, vigasztaló, gyógyító hatása közvetlenül érzékelhető. Bátorítást ad, hogy a

társa a családi nevelésben, miért különleges öröm a nagyszülőség, vagy mit jelent bízni nehézségekben is az Úrban? A szakmai ismeretek mellett, a szép szót kedvelők, a témákhoz illő irodalmi alkotásokkal is gazdagodhatnak.

S hogy szülőként így az Isten kertjébe ültetett kicsiny kis gyenge növény majd erős, gyümölcsöt hozó fává növekedik-e, attól is függ, vajon gondos-e az a kertész, kire a növény bízva van, örködik-e felette, s ha kell, nyeseget-e rajta!

„Tévedés azt hinni, hogy az olvasóvá nevelés az iskolában vagy az óvodában kezdődik. Aki mesehiánnyal érkezik az oviba, abból majdnem bizonyosan nem-olvasó gyerek, nem-olvasó felnőtt lesz. Az olvasóvá nevelés első számú felelőse tehát maga a szülő, aki azzal segítheti a folyamatot, hogy mesél...” (Boldizsár Ildikó)

M. S. Emese

problémákat a valóságban is meg lehet oldani. A mese kimondhatóvá teszi a kimondhatatlant. A legjobb érzelmi intelligenciafejlesztő módszer. Megtanítja a gyermeket, hogy az élet tele van ismeretlen, félelmetes dolgokkal is, de ezeken bátorsággal, hűséges barátok segítségével még a legkisebb is túljuthat. Úgy tapasztalom, hogy a mesélésnek a mai vibráló, non-stop online világban még inkább felbecsülhetetlen értéke van gyermekeink életében.

A könyv feldolgozza még többek között az örökléstan alapismereteket, a családtervezést, a gyermeki éntudat kifejlődését, a beszédfejlődés szakaszait, a testvérkapcsolatokat, a játék jelentőségét, az ünnepek, az ünneplés fontosságát. Választ keres olyan kérdésekre: melyek a lelki egészség feltételei, miért színtelenedik el sok baráti kapcsolat, melyek a legsebezhetőbb életszakaszok, és miért nagyon fontos az egymásra odafigyelés, mekkora hangsúlyt kap az anyanyelv elsajátítása

Van-e még itt helyem?

Elváltak az egyházban

„Egy darabig még jártam templomba – meséli egy édesanya, nevezzük Annának. – Két éve derült ki, hogy a férjemnek viszonya van egy kolléganőjével. Mindhárom kamasz gyerekünk igen felnőttnak bizonyult a megbocsátás és nagylelkűség terén: sírós-meakulpázós, „mindentátbeszélős”, késő éjszakába nyúló családi kupaktanácson tiszta lapot szavaztak édesapjuknak, és én is nyitott voltam arra, hogy új fejezetet nyissunk házasságunk történetében. Alig telt el néhány hónap, s kiderült, a férjem mégsem kérte át magát más munkaterületre, ahogy ígérte, nem szüntette meg a kapcsolatot a munkatársnőjével, sőt amikor megszületett közös gyerekük, odaköltözött hozzá. A plébánián nem hiszem, hogy bárki is tudott volna arról, min megyünk keresztül. A belvárosi templomban valószínűleg föl sem tűnt, hogy egy ideje egyedül jövök a misére. Ott azonban mindig csak a szép családokról, a házastársi szeretetről, az ideális helyzetekről volt szó: minden alkalommal sírva jöttem ki a templomból, aztán úgy döntöttem, nincs értelme, hogy odamenjek. Így is nehezen birkózom meg a fájdalommal, nem hiányzik nekem még ez is...”

Anna története nem egyedi. Bár az Amoris Laetitia kezdetű apostoli buzdítás igen irgalmasan és biztatóan szól azokról, akik életén mély sebet ütött, hogy az a házasság, melyet síríg tartónak gondoltak, az a kapcsolat, melyre föltették az életüket fájdalmas véget ért, mégis, a válás elszenvetői gyakran érzik magukat fekete báránynak a „szabályos élethelyzetűek” között. Anna és sorstársai hamar elhiszik, hogy talán mindenki másnak rendben van a házassága, lám, ott ülnek egymás mellett a padban férj-feleség, nekik, róluk szól a prédikáció. A nagy forgalmú templomokban még az évek óta ugyanarra a misére járók sem szólítják meg egymást, nem tudnak egymás nehézségeiről, fájdalmáról, így persze nehéz segítséget kapni, de nehéz segítséget nyújtani is. Magányosan küzd a válás feldolgozásával a nagyvárosi ember.

A kis településeken épp ellenkezőleg: azonnal kitudódik minden „családi botrány”, a faluban rögtön elindul a szóbeszéd. A templomba ki- és belépve a frissen elhagyott fél magán érzi mások tekintetét, hallani véli, hogy a háta mögött összesűgnak. Szánakoz-

va? Ítékezze? Pletykára éhesen? Akár így, akár úgy, mindenképp rosszul esik, legközelebb már nem szívesen tenné ki magát ennek, inkább nem megy emberek közé, így misére sem. Pont akkor, amikor pedig a legnagyobb szüksége lenne meghallgatásra, vigaszra, bátorításra, együttérzésre és gyakorlati segítségre, hiszen ott vannak a gyerekek, az anyagi nehézségek, azok a helyzetek, melyekkel mostantól egyedül kell megküzdnie.

Hogyan is fogalmaz a pápai dokumentum? „Az egyháznak figyelemmel és törődéssel kell kísérnie legtörekényebb gyermekeit, akiken nyomot hagyott a megsebzett és zátonyra futott szeretet. Vissza kell adnia nekik a bizalmat és a reményt...”

Sokan vannak, akik az otthoni imádkozáson és a vasárnapi szentmisén kívül aktív közösségi életet élnek. Az ifi-hittan után megmaradnak a fiatalok „közijében”, majd megtalálva párjukat házascsoportba járnak, nyáron részt vesznek családostul a plébánia táborában. Ha azok házassága kerül válságba, akik addig mintacsaládként voltak elkönnyelve, nem szívesen beszélnek a nézeteltéréseikről, párkapcsolati konfliktusaikról a közösségben, ahol mindenki a szebbik arcát mutatja. Mire a környezetük számára is kiderül, mekkora a baj, már késő: a jó szándékú barátok tanácsai már nem bizonyulnak elegendőnek, szakemberre volna szükségük. Csakhogy akkorra már ritkán van meg mindkettőjükben a szükséges elszántság, hogy mindent megtegyenek a házasságuk megmentéséért. Ráadásul sokan idegenkednek attól, hogy pszichológushoz, pártérterapeutához forduljanak, pedig több helyen is kaphatnának segítséget keresztény szakemberektől. Budapesten például az Oázis szakképzett lelki gondozói a Mária utcában ingyen állnak a hozzájuk fordulóknak rendelkezésére.

Ha őszinték vagyunk, be kell ismernünk, hogy szívesen ítékezünk. Szeretünk erkölcsi magaslatookról lesújtó véleményt mondani másokról, tudni véljük, mit hogyan kellene vagy kellett volna tenniük, kíméletlenül rámutatunk a hibáikra. Így aztán az elváltak megbélyegzettnek érzik magukat a „jó keresztények” között akkor is, ha csak elszenvetői a házastársuk által meghozott végze-

tes döntésből fakadó helyzetnek, vagy ha ki kellett menekülniük egy valóban súlyosan bántalmazó kapcsolatból.

Hogyan is fogalmaz a Szentatya? Kerülni kell az ítékezést, mely nem számol a különböző helyzetek összetettségével, és figyelembe kell venni, ahogyan az emberek élnek és szenvednek állapotuk miatt. ... Az egyház életét tartó boltozat az irgalmasság... néha úgy viselkedünk, mintha a kegyelem ellenőrei és nem megkönynyítői volnánk. Az egyház nem vámbivatal, hanem atyai ház, melyben mindenkinek helye van a maga fáradtságos életével.

A címben föltett kérdést, „van-e még itt helyem”, sokan fölteszik magunknak, amikor egyedül maradván az addigi házasságukból kilógónak érzik magukat. Az ott felmerülő témák nem érintik őket, amiről viszont égetően fontos volna hallaniuk, ebben a körben nem aktuális. Az ifjúsági csoportba, ahol a résztvevőknek nincs párjuk, középkorú szülőként mégsem mehetnek vissza, a nyugdíjas kör, ahova többnyire egyedülállók járnak, még nem az ő közegetük.

Szívesen vállalnának szolgálatokat, főleg ha már korábban is ellátták azokat, ám számos helyen éreztetik velük, hogy így már „nem méltók” arra, hogy a templomban felolvassák a hívek könyörgését, körbejárjanak perselyezni vagy előimádkozzák a rózsafüzért.

A nagybajti keresztúti ájtatosság során olvashat-e föl stáció elmélkedést elvált ember? Az egyházmegyei családpsztorációs bizottságban a szabálytalan élethelyzetűekkel foglalkozó munkacsoport vezetője lehet-e elvált személy? Kiállhat-e a templomban a hívek elé a dicsőítő zenekarral énekelni, akit elhagytak? Maradhat-e hitoktató, akinek széthullott a házassága? A közösség másodrendű tagjává váltak-e az egyedülálló szülők?

Mai világunk mindennapi kérdéseit hosszan sorolhatnánk, érdemes ezekre együtt keresni a válaszokat, ha valóban azt szeretnénk, hogy az egyház atyai ház maradjon mindenki számára, akinek életén sebet ütött a válás.

Madocsi Bea

az Emmánuel Közösség
„AVE kurzus” szolgálatának felelőse

A késleltetés képessége és az okostelefon

Mostanában a figyelem homlokterébe került az okos mobiltelefonok használatának gyermekekre (és felnőttekre) gyakorolt negatív hatása. Ebbe a körbe illeszkedik az alábbi írás is, amelyben arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy miként hátráltatja, esetleg gátolja a késleltetési képesség fejlődését a mindig kéznél levő és azonnal alkalmazható okostelefon.

A gyermek személyiségfejlődésének igen fontos összetevője az önszabályozó (önkontroll) funkciók megtanulása. A nevelésnek éppen az az egyik lényeges célja, hogy a felnövekvő gyermek képessé váljon majd önmaga belső szabályozására. E tanulási folyamat kezdetén a szülők közvetlenül jutalmazták az általuk kívánatosnak tartott viselkedési formákat és büntetik azokat, amelyeket gátolni szeretnének. A jutalmazás, a pozitív megerősítés következtében alakulnak ki azok a képességek, melyeket a pozitív önkontroll-funkciók közé sorolunk, és a büntetés, negatív megerősítés hatására fejlődnek ki a negatív önkontroll-funkciók, (a viselkedésgátlás és lelkiismeret, büntüdat). Ehhez természetesen az is szükséges, hogy a közvetlen megerősítés helyett idővel a gyermek viselkedését már pusztán a jutalom reménye, vagy a büntetés elkerülésének szándéka is vezérelje, ami később, a szocializáció záró szakaszában belső normarendszerként irányítja majd a cselekedeteit.

A pozitív önkontroll-funkciók közül talán a leginkább meghatározó a késleltetés képessége, hiszen részben erre épül a kitaratás, valamint a jutalmazás önszabályozásának képessége. A késleltetés képessége tesz

alkalmassá minket arra, hogy a szükségleteink kielégítését elhalasszuk. Ennek megtanulása már csecsemőkorban elkezdődik, amikor várni kell a szoptatásra, tisztába tévésre, és sok tényezőtől függ, hogy végül milyen személyiségvonás fejlődik ki belőle. W. Mischel „pillecukorteszt” néven híressé vált kísérlete utánkötésében azt tapasztalta, hogy azok a személyek, akik óvodáskorukban képesek voltak 15 percig késleltetni az ajándékba kapott pillecukor elfogyasztását, azoknak tinédzserként, illetve felnőttként is jobb volt a pszichés működésük.

Az önkontroll funkció kialakulását a környezeti elvárások és a nevelési tapasztalatok is befolyásolják. E tekintetben különösen nagy változásokat eredményezett a technika ugrásszerű fejlődése és az élet-színvonal általános növekedése. A mai kor gyermekének, emberének sokkal kényelmesebb, komfortosabb az élete, mint az 50–70-es években felcseperedő nemzedéké, amelynek a tagjai még számos esetben várakozásra kényszerültek, amíg akár az egyszerű kívánságaik teljesülhettek. Példaként a meleg szoba iránti vágyat említem. Egy emberöltővel ezelőtt, ha egy hideg téli napon, a metsző, zord szélben hazafelé baktatva az otthon melegére vágyott az ember, akkor megérkezve a jéghideg lakásba, gyorsan kiszedte a kihűlt kályhából a benne maradt hamut, aztán belerakta a tüzelőanyagot, és amennyiben elég jól értett a tüzelési technikához, akkor egy-két óra múlva már élvezhette is a szoba kellemes melegét. Ma-napság sok lakásban ehhez már elég feljebb tekerni a termosztátot, vagy akár a hazafelé tartó úton, a mobiltelefonon keresztül magasabb fokozatra állítani, hogy otthon szaharai forróság fogadja a hazatérőt. A nagyobb vágyak teljesüléséhez – mondjuk egy személyautó megszerzéséhez – pedig határozottan birkatürelmet kellett, hisz a pénzbefizetés után hosszú-hosszú évekig várakozhatott a leendő tulajdonos, amíg a legendás (saját emlékeim szerint: inkább rémséges) Merkúr telepen az éppen sorra került gépkocsit átvehette. Régebben még a táplálék- és folyadék-szükséglet kielégíté-

tése sem történt meg azonnal. A nassolás jelensége ismeretlen volt és a gyermekek se hordtak magukkal üdítő-, vagy ásványvizet palackokat. S ha netán csak délután ötkor derült ki, hogy a falusi otthonból hiányzik valamilyen tárgyi kellék a mindennaphoz, akkor azt biztos nélkülözni kellett másnap reggelig, amikor újra kinyitott a bolt. A mobiltelefon – ezzel szemben – semmilyen halasztást, türelmet nem kíván meg az embertől. Abban a percben, amikor eszünkbe jut, általa megvásárolhatjuk a koncertjegyet, jelentkezhetünk a tervbe vett programra, átutalhatjuk bárhová a szükséges pénzüsszeget, rendelhetünk árut Kínából és teljesíthetjük az adóbevallási kötelezettségünket. Természetesen akkor sincs késlekedés, ha valamilyen információra támad kíváncsiságunk, hisz nem kell könyvtárba fáradnunk, vagy az avatott ismerősünkhöz fordulnunk, elég az internetes keresőbe beütnünk a címszót. A kapcsolatfelvételhez sem kell kézzel írt levelet postáznunk és a válasza napokat, heteket várnunk, a mobillal akár honnan, akárhova, a nap bármely percében telefonálhatunk, (no jó, ha van bennünk némi tapintat, akkor az éjszakai órákban legfeljebb SMS-t küldünk).

Mindezek a változások egyértelműen könnyebbé, „pörgősebbé” teszik az életünket és magam sem szeretnék újra két-három órát várni a postán, amíg „interurbán” kapcsolják a hívott felet, de a gyermekeink személyiségfejlődésének ez a nagy kényelem egyáltalán nem kedvez. Így ugyanis olyan közegben szocializálódnak, nőnek fel, ahol a szándékaik többségét szinte azonnal, különösebb erőfeszítés- és késleltetés nélkül megvalósíthatják. Nem meglepő hát, ha rosszul reagálnak, vagy akár súlyos válságba kerülnek olyan helyzetekben, ahol az igényeik gyors kielégítése valamilyen akadályba ütközik. A késleltetés képességének gyengesége miatt reálisan azt sem várhatjuk el tőlük, hogy a legális élvezeti szerek és a szexuális élet kipróbálását bölcs türelemmel halasszák addig, amíg arra érettek lesznek. Az okostelefon használata erre nem képes fejleszteni őket és nem tudja számukra helyettesíteni a gyermekekre szabott elvárásokat következetesen érvényesítő, „jutalomértékű” szülőket.

Bálint Bánk

Derús párból boldog család

Tavas Dóra és Leitold Dániel fiatal házasok, a jegyeskurzusunk résztvevői voltak. 2017-ben házasodtak össze Veszprémben.

– *Mi történt veletek a jegyesoktatás óta?*

Dáni: – Június végén kötöttünk házasságot, amit nagyon szép emlékként őrzünk. Az

esküvő után megvettük az első közös lakásunkat és négy hónap alatt felújítottuk. Ez azért is izgalmas volt, mivel Dóri ekkor már gyermeket várt. Matyi, a kisfiúnk tavasszal érkezett közenk. Minden percét élvezzük a családdal együtt töltött időnek. Napról napra, hétről hétre igyekszünk alkalmazkodni az új kihívásokhoz, nehézségekhez, és csodálkozunk rá, hogy hogyan fejlődik a kicsi fiúnk. Mostanában már egyre több lehetőségünk van újra kettesben is tölteni egy kis időt a szüleinknek köszönhetően.

– *Hogyan változott meg a velük való viszony az esküvő után?*

Dóri: – A saját szüleimmel szoros kapcsolatot ápoltam mindig is. A házasságról jó példa van előttünk, hiszen a szüleim is immár 39 éve élnek boldog házasságban. Nem is annyira az

esküvő, inkább Matyi születése hozott nagyobb változást.

Sokat beszélgetünk a gyereknevelésről, az életpasztalataikról, és ezek számomra nagyon értékesek. Mi is, hozzájuk hasonlóan, a hagyományos értékrendet szeretnénk követni a családi életünkben, ami nem mindig egyszerű a mai társadalomban. A férjem szüleivel is jobban elmélyült a kapcsolatunk, egyre többet találkozunk, aminek nagyon örülök.

Dáni: – Az esküvő után nem volt jelentős változás. Természetesen anyósommal elkezdtem viccelődni, anyósvicceket emlegetni, de szerencsére nagyon jó a viszony, így nem több ez tréfánál. Egyértelmű változást tapasztaltam viszont Matyi születése után. Sokkal többet találkozunk, és sokkal gyakrabban látjuk a most már nagyszülőket, aminek nem csak azért örülünk, mert kapunk egy kis szabadidőt, hanem jól esik beszélgetni is

– *Mennyire volt zökkenőmentes a párból családá válás?*

Dóri: – A baba születése utáni időszak nehéz volt, időbe telt, mire beletanultunk az anya- és apaszerepbe. Számomra hatalmas magabiztosságot adott, ahogy Dani támogatott az anyaságban, türelmes és elfogadó volt, amikor Matyi még csak engem igényelt éjjel-nappal. Ahogy egyre több feladatba be tudott kapcsolódni a baba körül, úgy bontakozott ki apaként.

Dáni: – Rengeteget kellett változni, folyamatos alkalmazkodást igényel a független élethez képest, amihez kitartásra és odaadásra van szükség. Ez

nehéznek hangzik, és valóban nem egyszerű, de a mérleg másik oldalán a kiegyensúlyozott család áll, ami hatalmas biztonságot, szeretetet és békességet ad. Például az első napokban megfogni se tudtam rendesen a kis Matyikát, ma meg már vígan dobálom, amit hatalmas vigyorral és kacagással hálál meg.

– *Hasznát vettétek-e a jegyesoktatáson tanultaknak?*

Dóri: – Az ott elhangzott előadásokat mindig nagyon jó volt hallgatni, mindnek fontos mondanivalója volt, melyekről hazafelé (és még napokkal később is) jókat beszélgettünk. Nagyon szép volt Márfi érsék atya bevezetője, és nagyon hasznos volt családós, több éve, évtizede boldog házasságban élő párok tanácsait hallgatni. A kiscsoportban nagyon tetszett, hogy rólunk szólt, elgondolkodtató feladatokat kaptunk a csoportvezetőinktől. Azóta is jó párszor visszacseng az a feladat, hogy milyen értékek lesznek fontosak a gyereknevelés során, mivel a gyakorlatban is alkalmaznunk kell már ezeket.

– *Okozott-e nehézséget a közös élet megteremtése?*

Dáni: – A házasságba mindketten más családi háttérrel, mintával érkezünk, és rengeteg elfogadásra, szeretetre, akarásra van szükség, hogy a különbözőségeinket áthidaljuk. Számomra ehhez a tudatossághoz a jegyesoktatás rengeteget adott.

A jegyesoktatás során 4 pár volt a mi csoportunkban velünk együtt. Mind a 3 másik párral találkozunk időnként és nagyon jó érzés megosztani velük, hogy mik történtek az elmúlt időben, meghallgatni, hogy náluk hogyan alakulnak a dolgok.

Dóri: – Figyelünk egymás szükségleteire, mindketten nagyon gondoskodó személyiségek vagyunk. Úgy éljük a hétköznapjainkat, hogy sok minőségi együttlét legyen benne,

például mindig együtt vacsorázunk, sétálunk hármásban, együtt főzünk. Ha ellentét van köztünk, igyekszünk minél hamarabb megbeszélni. Ezt nekem tanulnom kellett, mert sajnos sértődékeny típus vagyok.

– *Hogy alakultak a baráti kapcsolataitok Matyi születése után?*

Dóri: – A kisgyermekes barátainkkal érthető módon szorosabb lett a kötelék. A többi barátunk is rendszeresen érdekli felőlünk, ami remek érzés.

Dáni: – Abban a szerencsés helyzetben tudhatom magam, hogy a barátaimmal egy irodában dolgozom, így Matyi érkezése ellenére továbbra is napi kapcsolatban állunk. Nagyon sok új emberrel ismerkedtem meg Dóri részéről, akikkel ritkábban ugyan, de továbbra is szoktunk találkozni. Egyértelmű azonban az új barátok megjelenése, akiket Matyinak köszönhetünk. Összességében úgy érzem, hogy nem panaszkodhatunk, mindig tudunk kivel találkozni, amikor időnk és kedvünk engedi. Úgy érzem, ez a barátaink érdeme is, hiszen a tapasztalataim alapján a mai digitális világban a személyes találkozást sokan nem tartják fontosnak.

– *Találkozásaink alkalmával mindig derű, boldogság árad belőletek. Mi ennek a titka?*

Dóri: – Mindketten vidám természetűek vagyunk, ez az egyik titok. Másrészt én egyszerűen csak tényleg boldog vagyok.

Dani: – Családi recept. A viccet félretéve véleményem szerint ez személyfüggő, és mi szerencsés pár vagyunk e tekintetben. Ugyanakkor bármely rendezvényre megyünk, ugyanez a vidámság árad felénk tőletek is. Úgy vettem észre, és magunkon is ezt tapasztalom, hogy minél fontosabbnak tartjuk a személyes kapcsolatokat és a családot, annál jobban tudunk örülni egymásnak, amikor találkozunk.

– *Tervezitek-e, hogy családok közösség (Baba-mama klub, családcsoport, stb) tagjai lesztek? Fontosnak tartjátok-e ezt?*

Dóri: – Igen, szerintem nagyon fontos. Nem jó elszigetelődött hívőnek lenni! Volt már részem abban, amikor sokan dicsértük Istent énekekkel. Fel-emelő élmény volt! Ha egy családnak fontos, hogy a gyerekek vallásos szellemiségben nevelkedjenek, akkor abban nagyon sokat tud segíteni egy családcso-

port. Remélem, hamarosan mi is megtaláljuk a közösségünket.

Dani: – Folyamatosan keresgélünk, keressük még a helyünket. Egyértelműen érezzük annak a nagyobb társaságnak a hiányát, amelyben hozzánk hasonló érdeklődési körrel és problémával rendelkező párok lennének. Ez sokat segítene a hétköznapi átvészelésén, a mélypontok legyőzésén.

– *Mit üzentek a mostani jegyeseknek?*

Dani: – Ismerjék meg egymást minél jobban és élvezzék azt, ahogy együtt formálódnak az évek múlásával. Dóri is mér-

földekre van már attól a lánytól, akit megismertem, és mivel őszintén fejlődik a kapcsolatunk, csak még jobban szeretem Őt. Én pedig keresztet vetni se tudtam megismerkedésünk előtt, pár évvel később pedig büszkén álltam a templomban, amíg a fiamat keresztelték.

Köszönöm a beszélgetést és a találkozásokat! Isten áldja a házasságokat és a családokat!

Házasság hete 2019.

Családpasztorációs irodánk közreműködésével több program valósult meg a Házasság hetében.

Tűzhely vagy tűzfészek – előadás Hévizen

2019. február 10-én Hévizen a Szentlélek plébánián Sötét Béla és Csilla tartott előadást *Tűzhely vagy tűzfészek* címmel. Arról beszéltek, rajtunk múlik, hogy házasságunkban milyen módon oldjuk meg problémáinkat, és a családi otthon a megértés vagy az ellenségesség szigete lesz-e. Az előadók a mindennapokból hoztak példákat, amelyekben a kapcsolat erősödhet, vagy épp gyengülhet. A rendezvény agapéval és kötetlen beszélgetéssel ért véget.

Felkészülés a párkapcsolatra – beszélgetések Veszprémben a Padányi Iskolában

Darnai János atya, az iskola lelkiigazgatója kezdeményezésére egy új programsorozatnak adott otthont Veszprémben a Padányi Iskola. Ifj. házaspárok beszéltek a végzős diákoknak házasságukról, párkapcsolatukról a Házasság Hetében.

4 házaspár, Sinka Bálinték, Szabó Balázsék, Szabó Dánielék és Holczingerék vettek részt a programban. A találkozások egy-egy óra keretein belül zajlottak, a céljuk az volt, hogy a diákok hiteles képet kapjanak a családról, házasságról. Az interaktív foglalkozások során a házaspárok meséltek életükről, válaszoltak a hallgatók kérdéseire.

Házasság hete - Dr. Fodor János atya Tatán

Kovács Albert atya meghívására a tatnai Szent Imre templomban mutatott be szentmisét Dr. Fodor János atya, egyházmegyénk családreferens papja. Ezt követően a plébánia közösségi házában a családpasztoráció és a családterápia kapcsolatáról tartott előadást a jelenlevő házaspároknak.

„Rendezvény egy életen át” – a Munkácsi házaspár Kassán tett tanúságot

A kassai magyar közösség meghívására a balatonfüredi Munkácsi házaspár, János és Bea részesei lettek a kassai Szent Gelért Magyar Pasztorációs Központban megtartott előadásorozatnak. A Pásztor Zoltán érseki helynök atya vezetése alatt álló lelki központ ad helyet a kassai magyar katolikusok által látogatott lelki programoknak, képzéseknek. Február 16-án, szombaton a Munkácsi házaspár a „Család az Egyház szívében” címet viselő előadását hallhatták a résztvevők.

Wass Albert: Honvágó

A múlt század első felében szép számmal voltak még olyan családok Magyarországon, akik vándorló életmódot folytattak, kiskoromból magam is emlékszem még egy vándorcigányra. A migránsok közt ma is akadnak olyanok, akiknek útra kelését semmilyen otthonhoz, szülőföldhöz való kötődés nem nehezíti.

Az Ígéret földjének elfoglalása után a hívő zsidók így kezdték hálaimájukat: „atyám vándorló arám volt” (MTörv 26,3). Jeremiás korában élt még egy törzs (a rekabítáké), amely nem folytatott földművelést, nem épített házat és várost, mert az volt a meggyőződése, hogy a hívő emberhez csak a vándorlás illik. (vö. Jer35,1-19)

Idő kellett ahhoz, hogy a génjeikbe beépüljön a haza, a szülőföld fogalma, amely aztán magával hozta Jeruzsálemnek, a szent városnak szeretetét is.

A babiloni fogságban keletkezett zsoltárok közül a 136. a leg-híresebb. Ebben a hazaszeretet már úgy fogalmazódik meg, mint Istennek tetsző éretny. Ez ihlette Dsida Jenőt legnagyobb versének, a Psalmus Hungaricus-nak megírására, de ebből született a híres BoneyM. sláger is: a Babilon folyói.

Olvassunk bele most ebbe a zsoltárba:

*Babilon vizei mellett ültünk és sirtunk,
és Siont emlegettük.
Hangszereinket ama földön fűzfákra függesztettük.
[...] Fogvatartóink vígságot követeltek tőlünk:
„Sion dalaiból daloljatok nekünk!”
Az Úr énekét hogyan énekelnénk idegen földön?
Jeruzsálem, ha rólad elfeledkezem,
adassék feledésnek jobbkezem.
Ragadjon ínyemhez a nyelvem,
ha rólad nem emlékezem,
s Jeruzsálemet minden öröömöm között
legtöbbre nem teszem.*

Wass Alber szülőháza Válaszúton

A hazafias költemények közt legmeghatóbbak a honvágó-versek. Ezek szerzői közt viszont aligha találunk nagyobbat Wass Albertnél. Ennek magyarázata nemcsak a költői talentum, hanem az a szomorú tény is, hogy életének 90 évéből ötvenhárom töltött számkivetésben. Lehet, hogy véletlen, lehet, hogy nem, de a 2003-ban megjelent „Wass Albert minden verse” c. kötetben én éppen 53 költeményt számoltam össze „A hontalanság útjain” c. ciklusban. 1998-ban bekövetkezett halála előtt szeretett volna Magyarországra költözni, de az akkori szocialista-szabaddemokrata rezsim nem adott neki vízumot... Így a *Honvágó*-ban, még 1948-ban, Németországban megfogalmazott fájdalom haláláig elkísérte a költőt.

HONVÁGY

Susog az erdő, szállnak a szelek,
a szelek szárnyán vándor fellegek,
keletnek szállnak, hazafelé...
Magyarország felé...

Valahol messze áll egy kicsi ház.
Csöndjére öreg diófa vigyáz.
Küszöbe vásott, födele vén...
úgy vágyom vissza én...

Ó régi otthon, fáj a szívem érted...
ó régi otthon, látlak-e még téged...?
Ha rád gondolok, úgy gyötör a vágy.
Olyan vagyok, mint parttól tépett csolnak,
bús őszi lomb, kit vak szelek sodornak,
mint fészket vesztett bánatos madár.
Úgy fáj, ha rád gondolok, úgy fáj...
Úgy fáj...

Kicsiny fiacskám, jól figyelj ide:
elszállunk most a széllal messzire!
Távol mezőkön, régi rónán
valaki vár reám...

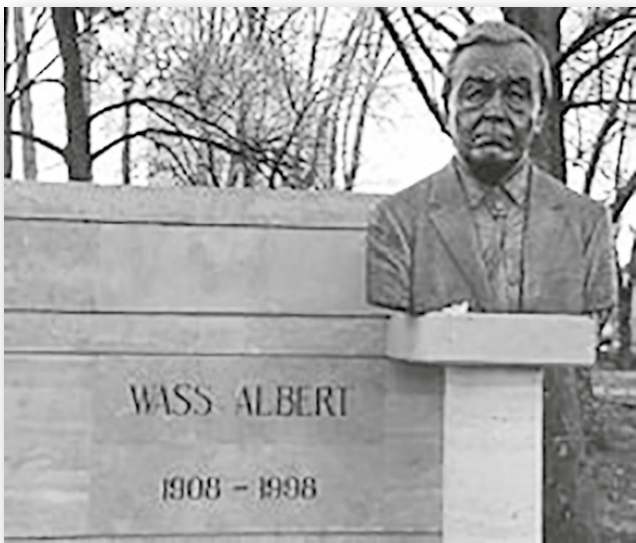
Vadszőlős tornác, gémeskút... akác...!
Lágy esti fényben árva kicsi ház...!
Rozoga padján bús egyedül
egy öregasszony ül...

Ó régi otthon, fáj a szívem érted...
 ó régi otthon, látlak-e még téged...?
 Ha rád gondolkodok, úgy gyötör a vágy.
 Olyan vagyok, mint parttól tépett csolnak,
 bús őszi lomb, kit vak szelek sodornak,
 mint fészket vesztett bánatos madár.
 Úgy fáj, ha rád gondolkodok, úgy fáj...
 Úgy fáj...
 Békés kolompaszó, ringó búzaföld...
 Árnyas lugasban fülemüle költ...
 Szelíden kondul az estharang...
 Így szól: galang... galang...

Virágos rétek! Dülő út...! Patak...!
 Szép öreg fűzfák a falu alatt...!
 Ha dalol este a csalógány,
 vártok-e még reám...?

Ó régi otthon, fáj a szívem érted...
 ó régi otthon, látlak-e még téged...?
 Ha rád gondolkodok, úgy gyötör a vágy.
 Olyan vagyok, mint parttól tépett csolnak,
 bús őszi lomb, kit vak szelek sodornak,
 mint fészket vesztett bánatos madár.
 Úgy fáj, ha rád gondolkodok, úgy fáj...

A kényszerű száműzetésben élő szerző tollából ezek a sorok nem dagályosak, hanem nagyon is hitelesek. Kisfaludy Károly „Szülőföldem” c. verse szép, de ő csak tanulmányútja alatt élte át az otthon hiányát; megható Petőfi Sándor „Távolból” című költeménye is, de őt csak vágyai vezérelték a szülői háztól messzire; ugyanezt mondhatjuk Adyról is, aki „föfölddobott kő módjára” maga hagyja el kicsi országát. Hasonló érzéseink vannak akkor is, mikor a „Vándorfelhők fönn az égen” kezdetű nótát, vagy Máté Péter „Miért nem élek ott?” című dalát hallgatjuk. Gyönyörű Babits Mihály „Hazám” c. versciklusának *Epilóg*-ja is, de ez is csak egy „poeta doctus” (tudós költő) fantáziaterméke.

Wass Albert maga is poeta doctus volt, de itt nincs szüksége arra, hogy Babits, Ady vagy Márai módjára görög és latin szavakkal vagy költői bravúrokkal kápráztasson el minket, mert ő csak azt akarja, hogy megértsük barátjának, Reményik Sándornak tanítását: a rabszolgaság idebent nem keserűbb, mint a hontalanság odakint. (vö. Reményik: *Eredj, ha tudsz*)

Wass Albert honvagy – dalai felidéznek a krasznajarszki hadifogságban elhunyt Gyóni Géza „Levelek a Kálváriáról” c. szívszorító költeményeit vagy Radnóti Miklós eclogáit a „Levél a hitveshez” és az „Erőltetett menet” c. megrendítő verseivel együtt. De megemlíthetjük Karády Katalin második világháborús slágereit is élükön a „Valahol Oroszországban” c. dallal, illetve Darvas Iván orosz eredetű sanzonját, amely így kezdődik: „Várj reám s én megjövök, hogyha vársz nagyon...”

Wass Albert nem jöhetett meg, nem találkozhattunk vele, de mély hitet és múlhatatlan szeretetet sugárzó írásai velünk maradnak és bennünk élnek.

Befejezésül idézzük fel az „Üzenet haza” c. híres költeményének befejező sorait:

Maradnak az igazak és a jók,
 a tiszták és békességesekek.
 Erdők, hegyek, tanok és emberek.
 Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!
 Likasszák már az égben fönt a rostát
 s a csillagok tengelyét olajozzák
 szorgalmas angyalok.
 És léssen csillagfordulás megint
 és miként hirdeti a Biblia:
 megmérték az embernek fia
 s ki mint vetett, azonképpen arat.
 Mert elfut a víz és csak a kő marad,
 de a kő marad.

+ Márfi Gyula
 veszprémi érsek

Bihar-hegység az Aranyos völgyéből

TükörKÉPmás

Nagyböjti karcolatok

Tükröt gravírozni annyit jelent, mint a szemünkkel megtapasztalható valóság egy magunk által szubjektívvá tett szeletét rávetíteni egy hordozó felületre. Az önmagunk lelki szűrőin keresztül átvetült árnyképben szemléljük önmagunkat, a rajz alatt visszacsillanó tükörfelületbe zártan. Most, *tükör által homályosan látunk*, mert a világot, melynek részesei vagyunk, csakis egocentrikusan szemlélhetjük. A tágas és végtelen globalitásból csak kicsiny részleteket foghatunk fel, mert testünk képtelen töbet észlelni annál, mint amit észreveszünk. De bármilyen kicsi is legyen az a részlet, a teljességet tükrözi vissza.

Bármely pontján járok is a hegynek, az elem tárul látvány felséges. Minden apró részlete, a legapróbb kvarcsczemcsétől, a Balaton jégkarcolattól tagolt óriás rajzfelületéig a mérhetetlen és bőkezű szeretet körplaszikája. Elcsendesít és magához emel, átkarol és belép a lélekbe. Tágra nyitja összeszűkültek tekinteted, és hirtelen meghallod az avar rejtekén nyújtózó hóvirág

rezzenéseit. Lehajolsz és lágyan megsimítod, orrod érzi az őszi lomb hervadt, nehéz szagán át, az ébredő fűvek illatát. Minden érzékszerveddel érzed, ez a szeretet, melyből meríteni kell és vinni, le a hegyről, árkon-bokron átszaladva, hogy egyetlen csepp se vesszen kárba. Itathasad, táplálhasd a rászorultakat, lélekben éhezőket.

Míg fent jártam, kissé kiszakadtam a hétköznapi valóságból és közelebb kerül-

tem az Atya szeretetéhez. Onnan térek vissza, de már kissé másként.

A tél csendjében a teremtmény nélkü-löz. Az alvó erdő önmagába fordul, böjtöl, és szívében Teremtőjéhez közelít. Bármennyire szenved, tudja és éli az isteni törvényt, miszerint, Ura soha nem hagyja el, a nehéz napok után biztosan bekövetkezik az ébredés, az életet növesztő találkozás.

Mi a boltokban bármit megvehetünk a tél idején is. De teremtett mivoltunkból adódóan érezzük, tudjuk, hogy szükségünk van az ínség megtapasztalására, a böjtre, melyet egyedülként a teremtésben, mi magunk választhatunk és tehetünk valósággá önmagunk számára, szabad akaratunk által.

A böjti idő, a természeti környezettel egyszerre ébreszt minket rá teremtett mivoltunkra, csodálatos egységet sugallva. Sokkal több ez az ösztönös megtisztulni vágyás, mint a fizikai test egészségügyileg is alátámasztott kitisztítása, vagy akaratot uraló, aszketikus fegyelemre nevelése. Mélységeiben különbözik a világi lét dualista felfogású megvetésétől is, mert eredendően nem kiemelni akar a teremtett világból, hanem egységesíteni, a szövetségbe ágyazott közösségi szellemben.

Minden vasárnap lezajlik a következő dialógus:

- *Emeljük fel szívünket!*
- *Fölemeljük az Úrhoz!*

Minden vasárnap megfogalmazzuk a böjti titkot: Isten szeret, mi szeretjük. Ha szeretjük, legnagyobb kincsünket, legféltettebb mélységünket felemeljük hozzá. Elszakadva az evilági dolgoktól, testünk

fizikai korlátaitól, egész emberként felé fordulunk. Az is fontos, hogy ezeket a szavakat a közösséggel együtt mondjuk, kinyilvánítva azt a tényt, hogy nem csupán egyéneként kívánunk felé fordulni. Együtt választjuk Istent, a törvényt, a rendet, együtt fordítunk hátat, a káosz testet-lelket elnyelő kísértéseinek.

Ez az egyszerű, mégis teljes szívet kérő odafordulás nem hasonlít heroikus küzdelmekhez, győzelmei csendesek és bensőségesek, akárcsak Krisztus útja. Böjti célunk tehát a saját életünk Krisztus életútjához való közelítése. Úgy közelíteni az Atyához, ahogy ezt Ő tette, tehát szorosabban követjük Őt, hűségesebben szolgálunk, jobban, egyre jobban szeretünk.

Keresztény emberként örülhetünk a családjainknak, munkánknak, otthonunknak, mindennek, ami a gondviselés jegyében átszövi életünket. De mindvégig kell bennünk lennie egy várakozó feszültségnek, mely továbbhajt és úton tart, hogy ne felejtkezzünk bele a jól megérdemelt világi javakba.

A hegyi utakon az ember meg-megáll, szusszan és körülnéz, de hajtja tovább a titok, és annak a biztos, ámbar szemmel még nem látható tudata, hogy vár valami még szebb, jobb, felségesebb. Miközben felemelkedünk az Úrhoz, teljes szívünket adva, előhívjuk legigazibb énünket és önmagunkhoz is közel kerülünk.

Az üveghegy csúcán, kép és tükörkép határán nyíló perspektívából jobban rálátunk a problémákra, hibákra, bűnökre is. Gondolati vétkeinkkel éppúgy foglalkoznunk, kell, ahogy testi bűneinkkel, de léte-

zik ezeken kívül egy sokkal nagyobb csapda is: hogy boldogságunkat a becsületes munka nyomán járó polgári jólét függvényében határozzuk meg. Istentől, munkánk fejében elvárjuk, hogy javainkat nyugodtan élvezhessük, ne zavarjon minket se betegség, se a szomszéd, mert ez nekünk jár.

A böjt jelentése a mai ember számára itt csúcsosodhat ki igazán: Krisztus nyomán járva nem az a boldog, aki a társadalom megítélése szerint jó helyen van, szép a háza, autója, hanem az, aki az Atya szerint

van jó helyen. Kitart a szenvedésben és bármilyen nehézségek is vetnek árnyékot az életére, töretlenül szeret. Ha kell, gyógyít és tanít, ha kell, felveszi a keresztet és megtörik a teste. Ha kell, édesapa, ki a kenyeret hajtja egész nap, ha kell, édesanya, aki viraszt. Ha kell, öreget kísér a halálig, ha kell, elnök, aki egy nép sorsáért felel. Ha kell, vasutas, ha kell, ács és sorolhatnék bármilyen szerepet, abban megállja a helyét, és szeret.

Miközben gravírozom a képet, amit Isten alkotásai nyomán énem készített, látom

a születő alkotást. Látom koncentrált önmagam, saját figyelő tekintetemben elmémet, mely magában őrzi az isteni képet. Az újra előhívott képen át, újra látom az isteni alkotást és általa az isteni szeretetet. Most még tükör által homályosan látok, de lesz majd, mikor színről-színre.

Hull a fehér por a gravírozó nyomán, ahogy fehér barka pora hull, ahogy Isten ujjai közt porból élet lesz...

BWB

AZ ÉLET IGÉJE

2019. április

„Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.” (Jn 13,14)

János evangélista a lábmosást helyezi középpontba, amikor a Jézussal töltött utolsó órákra emlékezik a halálát megelőzően. Az ókori Keleten ezt a feladatot általában rabszolgák végezték, a poros utakon érkező vendéget részesítették benne a szívélyes fogadtatás jeleként.

A tanítványok éppen ezért először tiltakoznak, és visszautasítják Mesterük gesztusát, de ő aztán elmagyarázza: „Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.”

János ezzel a jelentőségteljes képpel feltárja előttünk Jézus egész küldetését: Jézus az Úr és Mester belépett az emberiség történelmébe, hogy minden egyes emberrel találkozzon, hogy szolgáljon és elvezessen bennünket az Atyával való találkozáshoz.

Jézus egész földi élete során napról napra levetette nagyságának minden jelét, és most arra készül, hogy életét adja a kereszten. Arról beszél tanítványainak, amit örökül hagy nekik, ami leginkább a szívén fekszik: „Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.”

Világos és egyszerű a meghívás, mindannyian fel tudjuk fogni, és azonnal gyakorlatra is tudjuk váltani minden helyzetben, bármilyen társadalmi és kulturális környezetben élünk is.

Jézus élete és szavai által föltárta a keresztyéneknek Isten szeretetét, ezért ők „adósai” a többi embernek: utánozniuk kell Jézust a testvérek befogadásában és szolgálatában, hogy ők maguk is hirdessék a Szeretetet. Jézushoz hasonlóan először konkrét szeretettel, azután pedig reményt és barátságot sugárzó szavak is kísérhetik tetteiket.

Tanúságtételünk annál hatékonyabb lesz, minél inkább odafigyelünk a szegények ingyenes szolgálatára, és óvakodunk a

szolgalelkűségtől a vezetőik vagy befolyásos emberek irányában.

Az összetett és tragikus helyzetekben is, amelyek kicsúsznak a kezünkől, tehetünk valamit azért, hogy a „jó ügyét” szolgáljuk. Ne féljünk nagylelkűen, felelősséggel bele menni ezekbe a helyzetekbe, és ne várjunk viszonzást.

Jézus nem csak személyes tanúságtételünket kéri ott, ahol élünk, hanem a kö-

zösségi tanúságtételt is, mint Isten népe, melynek alaptörvénye a kölcsönös szeretet.

„Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.” E szavak után Jézus így folytatja: „Példát adtam, hogy amit én tettem, ti is tegyétek meg... Ha ezt megértitek, s tetteitekben ehhez igazodtok, boldogok lesztek.”

Chiara Lubich így magyarázta az Evangéliumnak ezt az ígését: „...boldogok lesztek.» Egymás szolgálata, a kölcsönös szeretet, amelyet Jézus ezzel a zavarba ejtő gesztusával tanít, egyike az általa hirdetett boldogságoknak. [...]

Hogyan éljük hát ezt az ígét a hónap folyamán? Jézus követése, utánzása nem azt jelenti, hogy szolgáljanak ismétlőül az Úr mozdulatait, még akkor sem, ha ragyogó és felülmúlhatatlan példáját mindig szem előtt kell tartanunk.

Jézust követni annyit jelent, mint megérteni, hogy keresztyénységünknek akkor van értelme, ha a többiekért élünk, ha úgy fogjuk fel létünket, mint testvéreinknek végzett szolgálatot, ha egész életünket erre az alapra helyezzük.

Ha így élünk, megvalósítjuk azt, ami leginkább Jézus szívén fekszik, így rátalálunk az Evangélium lényegére. Így igazán boldogok leszünk.”

Letizia Magri

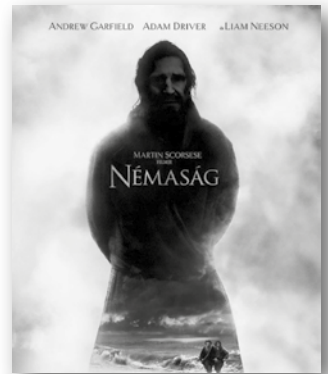
Némaság

(2016 - Rendezte: Martin Scorsese)

A *Némaság*gal egy közel 30 éves tervét váltotta valóra Martin Scorsese, pályafutása legfontosabb darabjaként hivatkozva rá. A filmet 2016. november 29-én a Vatikánban vetítették le először négyszáz Rómában élő jezsuita előtt.

táson az egyházfő elmondta, hogy olvasta a film alapjául szolgáló *Némaságot*, Endő Súszaaku japán író 1966-ban megjelent regényét. Talán lesz, akiknek éppen ez ad motivációt ahhoz, hogy maga is kézbe vegye a felkavaró művet.

– azonban gyökeresen megváltozott a helyzet. Miután a sógunátus átvette a hatalmat, nagyszabású keresztényüldözések kezdtek a szigetországban. A híveket és a papokat egyaránt arra kényszerítették, hogy tagadják meg hitüket, különben kínzás és

hitét. Amit Japánban találnak, az aztán még annál is velőtrázóbb, mint egy hitehagyott pap sorsa vagy a keresztényüldözés borzalma. Isten csendje. Rodrigues atya belső vívódásában ez így csapódik le: „Nem tudatja velem Isten, hogy mit vár tőlem, és nem segít azokon sem, akiket kínoznak!” Ez a némaság pedig elviselhetetlen.

Közben megismerjük a japán „inkvizítor”, Inoue (Issei Ogata) nézőpontját is. Ő azért akarja megakadályozni a kereszténység térnyerését, mert a misszionáriusokban az európai hatalmak előretolt helyőrségét látja. A film azt is feszegeti, hogy a japánok válhatnak-e nyugati értelemben vett keresztényekké, vagyis kinyitja az inkulturáció (az Evangélium beépítése a főként nem európai népek kultúrájába) kérdését.

Gerstmár Ferenc

„Igaz, de nagyon kemény film, amely mélyreható kérdéseket nyit meg” – írta a Twitteren Francesco Occhetta jezsuita szerzetes, aki részt vett a premier előtti vetítésen és az azt követő beszélgetésen a rendezővel. Scorsese-t Ferenc pápa is fogadta. A magánkihallgató

Scorsese rendkívüli érzékenységgel adaptálta az irodalmi alapanyagot a mozgóképi nyelvére. A Xavéri Szent Ferenc által 1549-ben indított misszióknak köszönhetően Japánban is elkezdett terjedni a kereszténység. A 17. századra – amikor a *Némaság* története játszódik

halál vár rájuk. Két ifjú jezsuita szerzetes, Sebastiao Rodrigues (Andrew Garfield) és Francisco Garupe (Adam Driver) azért utazott a távoli országba, hogy megtalálják eltűnt mentorukat, Cristóvão Ferreirát (Liam Neeson), és kiderítsék igaz-e a hír, hogy Ferreira atya elhagyta a

LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT

Merj segítséget kérni, ha lelkileg nehezen hordozható élethelyzetbe kerültél!

Egyesületünk szolgáltatásaként Veszprémben továbbra is lehetőség van egyéni, pár- és családterápia igénybevételére szakembereink segítségével, őszinte, diszkrét, megértő légkörben.

Mentálhigiénés lelkigondozó szolgáltatásunk is folyamatosan elérhető!

A lelkigondozó a lelkileg egészséges, de átmeneti lelki gondokkal, problémákkal küszködő ember számára nyújt segítséget, támogató (spirituális) jelenléte. A képzett

lelkigondozó a saját erőforrás megtalálásához, az önismeret mélyítéséhez, az egyéni megküzdési mód felszínre hozásához, a problémáival való egyedüllét feloldásában tud kísérni és támasz jelenteni.

Bejelentkezés központi számunkon:
06-30-527-7994

2019. augusztus végi kezdéssel indulnak kis létszámú önismereti csoportjaink, 3 hetenkénti találkozással. Előzetesen érdeklődni és jelentkezni emailen a mentallelkigondozo@gmail.com elérhetőségen lehet.

A Teremtő és a teremtett világ kapcsolata 2.

A kezdetek

A természeti népek kultuszaitól az ősi nagy civilizációk vallásain át a történelem előtti idők embere a természet legalapvetőbb dolgaira, mint a Nap és más égtestek, a környezeti elemekre: tűz, víz, föld, élőlényekre mint istenségre, egyfajta kultikus megmagyarázhatatlan természetű, a létezését meghatározó dologra tekintettek. Az istenségként tisztelt evilági dolgokon kívül a természet többi részére is tisztelettel – néha félelemmel – gondoltak, hiszen létük, mindennapi biztonságuk múltott ezen, tulajdonságaikon túl mélyebb működésükben ismeretlen elemektől. Még az ókori Európa görög-római vallása is, részben a természeti elemek megszemélyesítésével fejezte ki az őt körülvevő világ iránti tiszteletét. Ekkor kezdődött az erdők kiirtásával, a szántóföldi műveléssel és az állattartással a környezet megváltoztatása. A viszonylag még kezdetleges eszközök kis intenzitású mezőgazdasága a környezetet jelentősen még nem károsította, területileg pedig helyi vagy regionális nagyságrendű maradt.

Az i.e. 3. évezredtől kialakuló monoteista vallások a világ egyetlen és örökkévaló Urát imádták létükért és a világ teremtéséért. A judaizmus és a kereszténység is részletesen ismeri a teremtés történetét és az emberre, mint a teremtmények fejére ruházott, többi teremtmény fölötti felelősséget. Az európai civilizációkban azonban nagyon sokáig ez a felelősség nem merült fel úgy, ahogy e cikksorozatban napjainkban boncolgatjuk. Az ősi emberi közösségek is ösztönösen mindent megtettek, hogy a veszéllyel teli ökoszisztémát számukra kedvezőbbé formálják. Ugyanakkor épp ez a viselkedés számolja fel az öfenntartó ökoszisztémát, sőt végül a bioszféra egységét, stabilitását és szépségét is veszélyezteti. Ennek egyik végzetes példája a Húsvét-szigetek, ahol az emberek i.sz. 1. évezredben történt betelepülésekor még szubtrópusi esőerdő adta a bioszféra mainál jóval gazdagabb

szolgáltatásait. A zárt rendszerbe bekerülő, majd túlnépesedő ember azonban felélte a sziget korlátozott természetes erőforrásait, majd populációja gyakorlatilag összeomlott. Intő jel, hogy az összeomlás után a harcosok vették át a hatalmat és folyamatos lett a viszálykodás, az erőszak állandósult a szigeten.

Ezért fontos felismerni, hogy mi is részei vagyunk egy nagy egésznek, melyet teremtett világnak, a természetnek nevezünk. Nem tekinthetünk rá egy külső, tőlünk független létezésnél, melynek rossz részét visszaszorítjuk, élvezhető részét felhasználjuk.

A középkorban Assisi Szent Ferenc hozott új szemléletet a világhoz való, gyakran felsőbbrendű, antropocentrikus szemléletű viszonyunkban. XIII. századi tanításának magja, hogy Isten az egész világban és minden teremtményben egyszerre van jelen. Ezért az embernek szeretettel és gondoskodással kell a világ teremtményei felé fordulni, hogy felfedezhesse bennük Istent. A világ teremtményei tehát az emberek testvérei, az univerzum egyenrangú részei. Az ember inkább gondnoka a természetnek, mint uralkodója.

Kérdés, hogy kódolva van-e a monoteista, antropocentrikus vallásokban a környezet iránti érzéketlenség? Ez azért is fontos, mert a föld népességének mintegy fele a három nagy monoteista vallás valamely csoportjához tartozik.

Szabó Balázs

Mise, amelyről nem akarunk lemaradni mi se

A kedvenc gyerekeim ellenőrzőjében mostanában megsza-
porodtak a beírások. Mind-
amellett, hogy jogosan kapták
a büntetéseket, valamennyire
meg is értem őket: két eleven
fiúgyereknek nem kedvez az
iskolarendszer. Ha egész nap
szaladgálni kellene, az jobban
menne, mint hogy ülj nyugton
és maradj csendben.

De azért van dicséret is. Épp
a rendszeres misére járásért. A
címben az a marketingszöveg
olvasható, amit a vasárnap reg-
geli felkelés margójára szoktam
mondogatni, és már a gyerekek
is betéve tudják.

Kirándulásaink során ami-
kor misére mentünk, sokszor
láttuk, ahogy egy-egy autó
megáll a templom előtt, a gye-
rekek kiszálltak, a felnőttek
elhajtottak. Az én gyerekeimet
így aligha vettem volna rá arra,
hogy így egyedül menjenek
misére, legfeljebb talán erő-
szakkal – nem értenék, hogy
nekik miért kell menni, ha én
nem megyek.

De nekem egyébként is fon-
tos, tőlük függetlenül, hogy ott
legyünk minden héten, még-
hosszá együtt. Örülök nagyon,
hogy a férjem ugyanígy véleke-
dik erről.

Miután több atyát is lehető-
ségünk volt közelebről is meg-
ismerni, azt is megbeszéltük
otthon egymás között, kinek
milyen élményt jelentett egy-egy
mise, kit mi érintett meg. Ahogy
a gyerekek egyre nagyobbak
lettek, ők is bekapcsolódtak az
imatapasztalatok megosztásá-
ba. Így aztán rájöttünk, azért,
hogy a gyerek szívesen jöjjön
templomba, ad absurdum tel-
jesen önként ministráljon is,
megéri vasárnap autóba ülni,
és olyan mise-élményt adni a
neki, amit ő is értékelni tud.

Szerény pap barátaink mindig
elmondják, hogy nem őmiattuk,
hanem az Oltáriszentség miatt
jőjjünk, de gyakorló szülőként
úgy gondolom, hogy a gyerekek
számára fontos, hogy az atyák
prédikációiban ők is megtalálják
azokat a fogódzókat, amik segí-
tik kapcsolódásukat az Eucha-
risztiahoz. Fontos lehet még az
is, hogy ott vannak a barátok a
suliból, és az emberi kapcsola-
tok ápolása Istenhez is közelebb
visz.

Az is színesíti lelki életün-
ket, hogy több templomba is já-
runk, ahol az atyák istentapasztalata
új fénybe állítja korábban
már megismert belső utunkat.
Még a nyaralást is lehet úgy
szervezni, ha a vasárnap vagy
egy ünnepnap is beleesik, akkor
a mise is része a programnak.
Ezt mi már kutyákkal is bevál-
laltuk egyszer: egyikünk az Egri
Bazilika lépcsőjén ülve hallgatta
a szentmisét, két okos buksit
simogatva közben, míg a csa-

lád többi tagja bent volt, aztán
csereültünk, hogy mindkettőnk
magához vehesse a legméltó-
ságosabb oltáriszentséget. Is-
ten megengedi nekünk, hogy a
mise ne egy kötelező formáság
legyen, hanem része annak az
ajándéknak, hogy Vele élhetjük
az életet, és a gyerekek ebbe nő-
jenek bele – még ha most nem
is teljesen értik ezt.

Kovácsné Széplaki Borbála

Tejszínes-csalános krumplikrémleves

A csalán rengeteg vasat tartalmaz, amit én sze-
retek természetes forrásból fogyasztani. Tea-
ként a legtöbben ismerjük, de remek ízt tud adni
ez a növény sós környezetben is, és kezelni sem
olyan nehéz, mint gondolnánk. Ha valaki meg-
meri fogni puszta kézzel, hamar rájön, hogy
meg lehet ezt tenni anélkül, hogy megszúrna.
A szúrása viszont kimondottan jót tesz, ha ki-
bírjuk, például remek inbhüvely-gyulladás, illetve
a kéz zsibbadása ellen, amit a számítógép egere
okoz. Én minden évben begyűjtöm, leforrázom
és lefagyasztom, így télen csak elő kell venni és
fél órán belül levest lehet kerekíteni belőle. Ál-
lítólag májusban, virágzás előtt a legjobb, de én
még szeptemberben is szoktam gyűjteni.

Hozzávalók:

- egy kis csokor friss csalán
- 3 db közepes krumpli
- 1 dl tejszín (én a házi tej forralása
után összegyűjtött fölét használom hozzá)
- 1 lapos ek. teljes kiőrlésű tönköly-
búzaliszt (vagy bármilyen liszt)
- só
- szárított zöldségkeverék

A csalánt összefogva hideg vízzel
átmossuk, utána fazékba tesszük, és
vízzel felöntjük, majd felforraljuk.
Csipesszel kivesszük a vízből, egy pi-
cit csöpögetni tesszük, hogy hűljön,
mert utána kézzel könnyen le tudjuk
húzni a szákról a leveleket, ekkor

a növény már nem csíp. A szákat eldobjuk
(nagyon jó a komposztba), a leveleket félretesz-
szük. Közben a forrázó lében meg tudjuk főzni
a felkockázott krumplit, ekkor már beletehet-
jük a sót és a zöldségkeveréket. Ha puha, visz-
zatesszük bele a leveleket is, majd tejszínnel
és liszttel behabarjuk, végül az egészet simára
turmixoljuk.

Ha nagy csokor csalánnal készítjük, egy
nagy fazékban előkészíthetünk több levesre va-
lót. A forrázás után a leveleket és a levet simára
turmixoljuk, ez a natúr keverék kisebb adagok-
ra osztva mehet a fagyasztoába.

Ha utána később levest akarunk készíteni be-
lőle, elég megfőzni a krumplit kevés sós vízben,
ebbe tehetjük a fagyos csalán-forrázólé-keveré-
ket, és ha felolvadt, habarás után turmixoljuk.
Ezzel a módszerrel kb. fél óra alatt kész a leves.

Sárfi Máté

Veszprémben született családjunk 3. gyermekeként 2018. január 22-én szülei, Sárfi Gábor és Sárfiné Urvald Anett legnagyobb örömeire.

Killy Anna

2019. február 17-én született 3300 grammal és 52 cm-rel. Édesanyja Kondora Ágota, édesapja Killy Gergely. Második gyermek a családban.

Varga Sámuel

született: Veszprém, 2018.02.06. Dr.Varga Dániel és Schmid Eszter harmadik gyermeke

Juszt Julianna

2019.03.05-én született Veszprémben. Szülei: Juszt Miklós és Juszt-Györkös Ildikó. Ő a második gyermek a családban.

Szebenyi Lilianna

2018. július 6-án született meg a 3. gyermekünk. (A képen 2,5 hónapos.) Szülei: Szebenyi Tibor és Vrancsik Eszter

Berta Jakab

2019. január 8-án született Veszprémben, 3150 grammal és 55 cm-rel Berta-Szénási Panna és Berta Barna 4. gyermekeként.

Fejes Márton Olivér

2019. március 25-én született 3300 grammal és 54 cm-rel. Fejes Olivér és Fejes-Tömör Fanni második gyermeke.

"Én vagyok a feltámadás és az élet.
Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog."

János 11,25

